

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 48 nummer 5
6 december 2021
tweewekelijks blad
erkenningnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

bpost

PB-PP B-02817
BELGIË(N) BELGIQUE

**Drie jaar
na Sanda Dia**

**Studenten
op OnlyFans**

**Weg met
giscorrectie**

De goedkoopste winkel in Leuven

Waar doe je het best je boodschappen?

Hoofredacteur Tijs Keukeleire
Redactiesecretaris Jan Costers **Eindredacteur** Marie Coppens **Redacteur beeld** Miette, Anastasia Arnhold **Redacteur opinie** Basil Claeyns **Redacteur onderwijs** Elien Stouten **Redacteur sociaal** Jasper Snoeys **Redacteur student** Manon Cools **Redacteur internationaal** Arno Faggio Del Giglio **Redacteur cultuur** Lisa De Witte **Redacteur onderzoek** Sjereno Cörvers **Redacteur KU Leuven** Kasper Nollet **Verantwoordelijke navraag** Wolf France **Verantwoordelijke evenementen en groepsgevoel en welzijn** Lore Meesters, Elise Nizette **Verantwoordelijke Instagram** Jolien Vandoorne

Eindredactie Pascal 'to voor statistiek' Beyer, Manon Cools, Tijs 'secretaresse' Keukeleire, Elien 'caféïne die werkt' Stouten, Joanna 'Australische herder die graag wandelt en knuffelt' Wils, Sharon Poppe, Jolien Vandoorne, Lisa De Witte, Marie Coppens, Thomas 'beter geïsoleerde muren' Maes, Abel Romkes, Sjereno Cörvers, Basil Claes, Lore 'sneeuw' Meesters, Mathilde 'vaccin dat vijf jaar werkt en antivaxxers verleidt' Dams, Arno 'kotkat' Faggio Del Giglio, De Echte 'gekanteld patriarchaat' Miette, Christel Jungbluth, Jasper 'nieuwe minister-president' Snoeys, Kasper 'Onderzoeksvraag voor mijn bachelorpaper' Nollet, Anastasia 'vriendje' Arnhold, Wolf 'Veto-abonnement' France, Simon Tibo **Vormgeving** Jan 'negatieve coronatest' Costers **Cover** Miette, Sharon Poppe **Schrijvers** Arnaud Verwacht, Tuur Bries, Simon Tibo, Joanna Wils, Tijs Keukeleire, Elien Stouten, Kasper Nollet, Jasper Roorda, Laura 'uur extra daglicht' Laman, Marie Vanbelle, Jasper Snoeys, Jolien Vandoorne, Ella 'legaal examenrooster' Meyvisch, Arno Faggio Del Giglio, Manou Boey, Anna Claes, Manon Cools, Helena Van Schelvergem, Bruno De Waele, Hanna Van den Baere, Elien D'hoore, Marie Coppens, Abel Romkes, Lisa De Witte, Carine Defoort, Nora Louwagie, Sjereno Cörvers, Wolf France, Jan Costers, Alon Nudler **Illustratoren** Emma 'Serotonine' Nollet, Freya Caris, Marike Aerts, Anastasia Arnhold **Fotografen** Miette, Sharon Poppe, Lisa De Witte, Arno Faggio Del Giglio, Alex Vancoppenolle **KU Leuven** Simon Tibo, Pascal Beyer, Kasper Nollet, Giel Bosmans, Alon Nudler, Marie Coppens, Beatrijs Bonnez, Tijs Keukeleire

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO. Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering op donderdag om 20u in 's- Meiersstraat 5, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag: 'Welk cadeautje mag de sint jou komen brengen?'

student

Pieter Huyberechts schrijft een boek over het leven van Sanda Dia 4-5

Studenten verdienen geld via OnlyFans en Patreon 16-17

dossier

Waar kan je als student het goedkoopst inkopen doen? 6-7

onderwijs

De keuze van meerkeuzesystemen 8-9

Onderwijs kort: sterven in de aula & reviewcommissie 8-9

De ene mijlpaal is de andere niet 10-11

sociaal

Oktobercampagne LOKO maakt geen grote impact 12-13

Reportage: Winterhulp voor thuis- en daklozen in Leuven 14-15

opinie

Summier: Doe geen vrijwilligerswerk in Afrika dat je in België niet zou doen 18

Punt van de prof: Ontdek jezelf, begin dan eerst echt bij de wereld 28

ook dat nog

Sjarels crypto 19

KU Leuven 38-39

beeld

Beeldpagina 20-21

navraag
Jan-Jaap van
34-37 der Wal

internationaal

Academische vrijheid komt binnenkort in elk EU-verdrag 22

Nederland overstroomt door golf van internationale studenten 23

Finland stelt richtlijnen op voor samenwerking met China 24

onderzoek

Waarom wetenschappers frauderen 26-27

cultuur

Interview met Sylvie Kreusch 29-31

CulTip 31-32

Kleine kunst: December 32

Buiten de bühne: Lisa Foster 33

lees online verder op veto.be

EDITORIAAL

Catcalling los je niet op met een cactus

De eerste editie van LOKO's oktobercampagne sinds 2019 werd geplaagd door een laag budget, moeilijke timing en gebrek aan samenwerking met kringen. Veel studenten werden dan ook niet bereikt.

Trok de studentenkoepel dan geen lessen uit de vorige campagnes? In 2019 weerklonk er immers ook kritiek op de geringe impact. De campagne draaide toen rond alcoholmisbruik. Voor deze editie viel het oog op grensoverschrijdend gedrag. Een hot topic, volgens LOKO en de kringen. LOKO had dan ook wat meer mogen investeren in de campagne: nu moesten de organisatoren het stellen met slechts 2000 euro.

De problematiek is echter geen recent fenomeen. Uit Brussel en Gent kwamen aan het begin van dit academiejaar meerdere verhalen over slachtoffers van *rape drugs*. De Leuvense politie maakte recent nog bekend dat er in Leuven geen stijging, maar vooral ook geen daling te zien is in het aantal klachten van grensoverschrijdend gedrag.

Het stadsbestuur en de politie zijn er zich wel van bewust dat er nog steeds een *dark number* bestaat: slachtoffers die geen aangifte doen. Psychologen beklemtonen vaak dat het bewustzijn rond seksueel grensoverschrijdend gedrag beter kan en moet. De LOKO-campagne had daarin een rol kunnen spelen.

Het doel was nobel, maar de uitvoering schoot tekort. Het centrale symbool van de campagne was een cactus. Honderden deelde de studenten-

koepel er uit aan studenten. Toch rijst de vraag of zulke ludieke acties genoeg zijn om de problematiek rond grensoverschrijdend gedrag doeltreffend aan de kaak stellen.

Grensoverschrijdend gedrag is een prangend, maar vaak vooral niet voldoende erkend probleem. Respect is cruciaal: er moet in de samenleving ruimte zijn om de eigen grenzen te kunnen stellen. Een onderhandeling of discussie daarover is onmogelijk. De voorvallen uit Brussel en Gent bewijzen dat dat nog steeds geen evidentie is.

Dat op de cactussen de meldpunten rond seksueel geweld te lezen staan, is een positieve zaak. Toch kan dat niet volstaan: daders sensibiliseren is evenzeer cruciaal. De zichtbare bullebakken die iemand achterna fluiten op de Oude Markt zijn één ding. De grootste monsters zijn zij die zich, verscholen onder de radar, anders voordoen in het openbaar dan ze in werkelijkheid zijn. Dat kan om iedereen gaan: een kotgenoot, studievriend of noem maar op.

Sensibilisering moet onze gedeelde verantwoordelijkheid centraal stellen. Ze werpt pas vruchten af wanneer grensoverschrijdend gedrag niet meer getolereerd wordt. Elk individu moet leren om in te grijpen, zeker wanneer het om mensen binnen de dichte sociale omgeving gaat. Een cactus uitdelen verandert daar weinig aan.

Jasper Snoeys is redacteur sociaal. Kasper Nollet is redacteur KU Leuven. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

'De Reuzegommers die ik sprak waren aan het bibberen'

Drie jaar geleden stierf Sanda Dia, de doop te veel. Journalist Pieter Huyberechts schrijft een boek over de zaak en Sanda's leven. Als student kan je het e-book gratis downloaden.

door [Arnaud Verwacht](#) en [Tijs Keukeleire](#)

Pieter Huyberechts is gerechtsjournalist voor *Het Nieuwsblad*. Al sinds het begin volgt hij de zaak-Sanda Dia op de voet. In juli 2020 maakte hij furore met een gedetailleerde reconstructie van de tweedaagse doop waarbij Sanda Dia om het leven kwam.

Sanda Dia. De doop die leidde tot de dood verschijnt 4 december bij uitgeverij Das Mag, exact drie jaar na het overlijden van Sanda. Vanaf 7 december kunnen studenten zich registreren op [dasmag.nl](#) met een studenten-e-mailadres. Zo krijg je een week later de e-publicatie in de bus. *Veto* ging voor.

U heeft al heel wat misdaadzaken behandeld, maar dit is uw eerste boek. Waarom ligt dit dossier u zo nauw aan het hart?

Pieter Huyberechts: 'Ik heb me dat ook vaak afgevraagd. Ik was aan het begin erg verontwaardigd over de zaak. Toen ik buitenstapte van de begrafenis zei ik tegen mijn chef: "Amai, die Sanda Dia moet een ongelooflijke kerel zijn geweest." Tegelijk vond ik het opmerkelijk dat er die hele begrafenis in een bomvolle basiliek geen woord over Reuzegom is gezegd. Terwijl dat op een manier toch zijn vrienden moeten zijn geweest? Dat bleek dus niet het geval.'

'De twee andere witte schachten hadden evengoed kunnen sterven'

'Je voelde aan je journalistieke water dat daar van alles was misgelopen. En dan ga je graven met een klein lepeltje. Wanneer ik merkte dat alle deuren gesloten bleven, was ik helemaal getriggerd. Ik heb de vraag van *Das Mag* gekregen om een boek te schrijven net op het moment dat ik zelf het voorstel ging doen.'

Racisme is een groot vraagstuk in de zaak. In een opmerkelijke toespraak in het boek heeft schachtentemmer Janker het over 'een BSO-schooltje voor een of andere allochtoon' en 'onze goede vriend Hitler'. Is racisme dan geen uitgemaakte zaak?

'Ja, ik vind de racismevraag eigenlijk wel cruciaal, want die is aangewakkerd door de recente commotie. Ik heb geprobeerd om de vraag echt objectief te benaderen. Het is overduidelijk dat er racistische incidenten zijn geweest: zo is er naast de toespraak het incident aan de Albatros (*een voormalige Leuvense fuifzaal, red.*) waar Sanda Dia met het n-woord wordt uitgescholden. Dat gebeurt ook tijdens de eerste doopavond in september 2018, twee maanden voor de bewuste doop.'

'Sanda Dia was in het UZA om 22u09 en vier minuten later was de hele chatgeschiedenis van Reuzegom gewist'

'Maar dan heb je de tweedaagse doop zelf en daar is de vraag: hebben de Reuzegommers Sanda Dia racistisch bejegend met als resultaat dat hij gestorven is? Zijn familie en vrienden zijn overtuigd dat racisme ook tijdens de doop op een of andere manier meespeelde. Mijn conclusie ligt in lijn met wat ook het gerecht concludeerde: tijdens de doop zelf was er geen racistisch motief. Heel belangrijk: de Reuzegommers worden niet voor racisme vervolgd.'

'Op basis van mijn gesprekken met Reuzegommers en de politieverhoren, denk ik dat evengoed de twee andere witte schachten hadden kunnen sterven. Zij zijn ook gewond binnengebracht in het ziekenhuis. Ik denk niet dat de Reuzegommers Sanda Dia tijdens de doop bewust harder hebben aangepakt omdat hij zwart is. Maar de familie vreest dat er wel een verband is.'

U velt nu uw eigen oordeel over de aanwezigheid van racisme, net zoals een rechter daarover een conclusie maakt. Als journalist fietst u tussen de rechtsgang. Bent u overtuigd dat u goed heeft gedaan aan uw reconstructie in juli 2020?

'Ja. Al moet ik ook bekennen dat ik onder de indruk was van de commotie die mijn reconstructie toen met zich mee heeft gebracht.'

'De reden dat het maatschappelijk relevant was, en dat heeft Luc Sels mij zelf ook uitgelegd: inclusie en diversiteit was nooit *top of his mind* tijdens zijn eerste ambtstermijn als rector. Het hele verhaal van Sanda Dia heeft wel de hoogste regionen van het rectoraat wakker geschud.'

'Alleen al door die reconstructie is het hele tuchtrecht aan de KU Leuven herschreven. Er komt binnenkort een graffiti muur aan de grootste aula van Leuven. Het feit dat het is gebeurd, is onwaarschijnlijk triest. Het feit dat daarover geschreven wordt, is de kerntaak van de journalistiek. Iedereen heeft ondertussen dat doopcharter getekend. Het tuchtrecht is aangescherpt. Inclusie en diversiteit staan hoog op de agenda aan de KU Leuven.'

Dat is de maatschappelijke impact, maar heeft die reconstructie geen invloed op de juridische procedure en het vonnis?

'Dat is een goede vraag. De enige plaats waar rechtgesproken wordt, is in de rechtszaal. Het idee dat wij dat als journalist kunnen sturen, ben ik na twaalf jaar wel kwijt. De berichtgeving heeft de Reuzegommers evident schade berokkend, maar met een belangrijke nuance: we hebben nooit hun namen genoemd. Er is ook nooit een strafklacht ingediend tegen mij, of een klacht voor de Raad voor Journalistiek. Het moet dus toch correct geweest zijn wat ik had geschreven.'

'Weet je, het is misschien naïef, maar mogelijk heeft de berichtgeving ook geholpen bij de bewustwording van de Reuzegommers. Dat ze eens in de spiegel moesten kijken, en misschien ook hun strategie veranderen tegenover de familie van Sanda Dia.'

Tegen het einde van het boek, na Sanda Dia's hartstilstand, stuurt een van de Reuzegommers in de Whatsappgroep dat hij 'van een brug wil springen'. Dat klinkt alsof ze spijt hebben. Wat dachten ze op dat moment?

'Ik heb daar veel over nagedacht. Wat zouden wij zelf doen in zo'n situatie? Het is ergens een oermenselijke reflex: je schiet in paniek en dan probeer je bepaalde dingen te camoufleren. "Wis je chatgeschiedenis, want daar komt miserie

van."

'Dat die mannen in shock waren staat buiten kijf. Dat waren jonge gasten die iemand kwijt zijn – alleen wijst niets op het feit dat Sanda Dia een vriend van hen was. Ik geloof misschien dat de reflex om daarna alles uit te wissen normaal was, maar de reflex is er wel heel snel gekomen natuurlijk. Sanda Dia was in het UZA om 22u09 en vier minuten later was de hele chatgeschiedenis van Reuzegom gewist.'

'Dat toont een rationele reflex in het emotionele. Een van de Reuzegommers die ik sprak ontkende dat het om een operatie clean-up ging. De waarheid zal ergens in het midden liggen.'

Je hebt drie Reuzegommers gesproken. Denk je dat zij spijt hebben van wat ze hebben gedaan?

'Ja, dat moet ik wel zeggen. Hun leven is ook op een of andere manier verwoest. Het is een verhaal van groepsdruk, meelopen, normvervaging, veel te veel zuipen. Van weinig verantwoordelijkheidszin, van dingen verkeerd inschatten – bijvoorbeeld dat visolie zo gevaarlijk kan zijn.'

'Die mannen hebben geen gemakkelijke jaren achter de rug. De Reuzegommers die ik heb gesproken, bibberden wanneer ik hen ontmoette. Dat waren geen arrogante elitestudenten meer, ze waren berouwvol en nederig. Want ze weten, los van de straf die er komt, hoe dwaas en dom ze zijn geweest en in welk rampsenario ze door hun eigen gedrag zijn beland.'

Elf van de achttien Reuzegommers zijn intussen afgestudeerd en lopen vrij rond met een diploma op zak. Zijn zij er goed vanaf gekomen?

'In eerste instantie wel. De KU Leuven wou het eerst op een pedagogische manier oplossen, maar kende de feiten niet volledig.'

'De KU Leuven beseft dat hun eerste straf niet genoeg was. Ergens geeft de rector dat ook toe'

'Pas na mijn reconstructie werd duidelijk wat er echt had plaatsgevonden. Dan beseft je dat een mager tuchtstrafje, want dat was het eerst wel, niet genoeg was. Ik denk dat ze dat in de hoge kringen van de KU Leuven ook beseffen. Ergens geeft de rector dat ook toe.'

Wat had de KU Leuven op dat moment dan wel moeten doen? Ze konden geen eigen juridisch onderzoek opstarten.

'Ze hadden zich meteen burgerlijke partij kunnen stellen. Waarschijnlijk hadden ze niet meteen inzage in het dossier gekregen, maar dan hadden ze aan de buitenwereld wel het signaal gegeven dat de affaire de hoogste prioriteit kreeg. Je gaat mij niet wijsmaken dat advocaten van de KU Leuven nooit inzage zouden hebben gekregen in het dossier. In het begin was het voor hen niet de hoogste prioriteit.'

© Ivan Put

'Er is dus pas echt commotie gekomen na mijn reconstructie in *Het Nieuwsblad*. Het gevolg was een studentenmars achter het station, in Kessel-Lo, als reactie op de eerdere beslissingen van de KU Leuven. Net op dat moment kondigden ze de tweede procedure aan. De universiteit heeft altijd ontkend dat er een link is tussen de tweede tuchtprocedure en de commotie, maar daar blijf ik mijn twijfels over hebben.'

Jullie beslissen om de e-readerversie gratis uit te brengen voor studenten. Waarom?

'Dat is belangrijk, ja. Mijn natte droom is dat elke student in Vlaanderen dit boek leest. Ik heb geen macht of kracht om iets in gang te steken. Het opzet van het boek was om een hommage te brengen aan Sanda Dia.'

'Als de naam Sanda Dia valt, dan zou ik willen dat iedereen die overweegt om zich te laten doppen de reflex heeft: is dit een goed idee? Waar leg ik mijn eigen grens? Hoe zit dat doopcharter ineen? Je moet gewoon een goed boek schrijven en iets maatschappelijk relevants doen.'↵

Van spaghetti tot Stella, waar ga je het best naar de winkel?

Lidl is de goedkoopste Leuvense winkel voor studentenboodschappen, zo blijkt uit onderzoek van Veto. Maar daarmee is lang nog niet alles gezegd.

door [Alon Nudler](#) en [Tijs Keukeleire](#)

Wat als je met een representatieve studentenboodschappenlijst langs alle Leuvense winkels gaat? *Veto* neemt de proef op de som en kijkt waar je het goedkoopst kan winkelen. Als we het alleen over boodschappen hebben – zonder alcohol – komt Lidl met de goedkoopste prijs: 32,11 euro.

De Aldi en de Colruyt in het centrum nemen respectievelijk de tweede en derde plaats in met 35,26 en 36,03 euro. De duurste winkel voor studenten is de Match, ondanks hun korting van 5% voor studenten. Je telt daar 45,38 euro neer, 13 euro meer dan in de Lidl.

Verrassende aanbiedingen

Lidl is goedkoop, maar zeker niet de goedkoopste mogelijke supermarkt. Als je langs alle onderzochte winkels zou gaan en telkens enkel de producten zou kopen die die winkel het goedkoopst van iedereen aanbiedt, betaal je aan het einde van de dag maar 29 euro. Opvallend: je zou dan niet langs de Spar in de Tiensestraat hoeven passeren. Geen enkel onderzocht product biedt die winkel het goedkoopst aan.

Als je je boodschappen doet met Boni, krijg je het op twee na duurste boodschappenlijstje

Om aan de bewuste 29 euro te komen, moet je ook abstractie maken van hoeveelheden. Wanneer een bepaalde hoeveelheid niet aanwezig was in een winkel, gingen we aan de slag met de prijs per kilo of per stuk. De eieren van Delhaize zijn daar een voorbeeld van: er waren geen pakjes van zes aanwezig, dus werd het een pakje van twaalf gedeeld door twee. Daardoor verkopen zij in onze berekening de goedkoopste eieren, voor 11 cent per ei.

Of een ander voorbeeld: hoewel de Carrefour en de Lidl allebei dezelfde prijs per kilo vragen voor

hun Goudse schijfjes, geeft Carrefour je 100 gram extra per verpakking. Je kan dus meer croques maken voor je opnieuw naar de winkel moet.

Colruyt laagste prijzen?

De Colruyt doet het niet goed in onze prijsvergelijking. Vooral afwezige producten lijken de winkel parten te spelen. De potjes Aïki-noodles waren op, waardoor het de XL-versie werd. Everyday-fruitsap ook, dus werd het Boni. Hetzelfde geldt voor Everyday-kaas en Boni-pesto, die Barilla moest worden. Dat hoor je vaker bij studenten: je komt naar Colruyt voor de laagste prijzen, maar die zijn regelmatig niet aanwezig.

We merken tussen onze kassabonnetjes dat veel studenten Boni-producten in plaats van Everyday kopen. Dat is nochtans het duurdere huismerk van Colruyt. Als je je boodschappen enkel doet met Boni, krijg je het op twee na duurste boodschappenlijstje van Leuven – alleen de Spar en de Match doen het slechter.

Voor de goedkoopste six-pack moet je bij de Match zijn

Maar Colruyt heeft ook troeven, naast de goedkope alcohol. Zo weten ze het hoogste aantal producten in onze lijst als goedkoopste aan te bieden. De groenten zijn er het goedkoopste van de hoop. De spaghetti van zowel Everyday als Boni is goedkoper dan de spaghetti van Aldi en Lidl.

Studentenkortingen

Sommige winkels kennen hun tekortkomingen en compenseren met kortingen voor studenten. Bij de Match en Smatch krijg je 5% korting op je totale rekening als je aan de kassa je studentenkaart laat zien. Bij de Carrefour kan je als student een kortingskaart vragen die je 5% bespaart op eten en drinken. Alcohol hoort daar niet bij.

Het mag echter niet baten voor de Match: die is inclusief en exclusief alcohol de duurste van

De goedkoopste winkels van Leuven

	EXCLUSIEF ALCOHOL	INCLUSIEF ALCOHOL
Lidl Engels Plein	€ 32,11	
Aldi J. P. Minckelerstraat	€ 35,26	
Colruyt Centrum Leuven Everyday	€ 36,03	€ 60,82
Carrefour Tervuursevest	€ 38,48	€ 66,00
Delhaize Tervuursevest	€ 42,92	€ 71,26
Colruyt Centrum Leuven Boni	€ 42,93	€ 67,72
Spar Tiensestraat	€ 43,56	€ 72,65
Match Bondgenotenlaan	€ 45,38	€ 72,93

de zeven onderzochte winkels. De Carrefour doet het echter opvallend goed en is maar 2,5 euro duurder dan Everyday. Bovendien zijn ze een pak goedkoper dan Boni, maar wel nog steeds 10 euro duurder dan de Lidl.

Bier

Het beeld verandert wanneer alcohol in het spel komt. De goedkoopste bak Stella Artois vind je in de Colruyt aan 11,99 euro. Voor de goedkoopste sixpack moet je dan weer bij de Match zijn, die goedkoop uitvalt door hun 5% korting.

De alcoholprijzen van Lidl en Aldi zijn niet opgenomen in de vergelijking, omdat zij geen bakken Stella Artois aanbieden. Ze verkopen wel andere alcohol goedkoop – zo zijn flessen wijn er het goedkoopste. Sangrialiefhebbers opgelet, de

Boodschappenlijstje

1,5L Coca Cola
1 zak 275g chips Lays paprika
6 eieren (huismerk)
400g hazelnootpasta (huismerk)
1L halfvolle melk (huismerk)
1L sojamelk (huismerk)
1L sinaasapelsap (huismerk)
200g hummus (huismerk)
200g kipfilet sneden (huismerk)
250g Gouda sneetjes (huismerk)
1 wit boerenbrood vers (800g)
1 pot bolognaisesaus huismerk 500g
500g spaghetti (huismerk)
1L olijfolie (huismerk)
1 Dr. Oetker Pizza Mozzarella
1 potje kookroom 20% vet (25cl)
200g groene pesto huismerk
200g veggie gehakt (huismerk)
500g kipfilet (niet diepgevroren)
250g champignons
100g ajuin
150g rode paprika
300g tomaten
500g bananen
6 (1kg) Jonagold appels

Colruyt heeft hier het beste aanbod: 2 euro voor 1,5 liter.

Colruyt is goed in merkproducten

Het resultaat is dat inclusief ons uitgebreide alcoholpakket de Colruyt (Everyday) de goedkoopste winkel van Leuven is. In totaal betaal je er 60,82 euro.

De rekening

Belangrijke nuance in onze berekening is dat iedere student anders is. Een heel aantal lange-tertermijn aankopen – WC-papier, scheermesjes,

© Miette X Sharon Poppe

deodorant, tandpasta – zijn niet verwerkt in ons boodschappenlijstje. En zelfs binnen het boodschappenlijstje kan het zijn dat je bepaalde producten meer koopt dan andere. In dat geval doen de verschillen van een paar cent in ons eindtotaal er niet meer echt toe.

Wat fel kan meespelen, is dat we in ons boodschappenlijstje bijna uitsluitend voor witte producten gingen. Dat speelt in het voordeel van ketens als Lidl en Aldi, terwijl Match en Carrefour door hun 5% korting bijvoorbeeld wel de goedkoopste Dr. Oetker-pizza aanbieden. Ook de Colruyt is goed in merkproducten, wat je bijvoorbeeld ziet in hun goedkoopste Coca Cola.☺

Het boodschappenlijstje met 26 producten werd samengesteld op basis van foto's van kassabonnetjes van 19 studenten, die hun bonnetjes anoniem konden insturen via een formulier. De winkelbezoeken vonden plaats op donderdag 25 en vrijdag 26 november, met uitzondering van de Match, die op 1 december werd bezocht.

In alle gevallen is er rekening gehouden met promoties en speciale (studenten)kortingen. Was een product op, gingen we voor het goedkoopste alternatief. Was het product enkel aanwezig in een andere hoeveelheid, werkten we met de kiloprijs. Leeggoed werd niet meegerekend.

Kiezen tussen meerkeuzesystemen

De UAntwerpen adviseert om niet langer giscorrectie te gebruiken bij meerkeuze-examens. Ook de UGent weert het systeem sinds 2014.

door [Tuur Bries](#)

De UAntwerpen maakt binnenkort misschien komaf met giscorrectie op meerkeuze-examens. De Onderwijsraad van de universiteit heeft een dringend advies geformuleerd om geen negatieve giscorrectie meer toe te passen. Dat meldt Luc Van de Poele, departementshoofd Onderwijs aan de universiteit.

Het advies kwam er op vraag van studenten-vertegenwoordigers. Giscorrectie vormt soms een hindernis voor studenten. Het vereist dat een student een strategische overweging maakt om al dan niet een bolletje in te kleuren. Dat leidt vaak tot onzekerheid bij studenten.

Giscorrectie of hogere cesuur

Bij de correctie van meerkeuze-examens worden doorgaans twee systemen toegepast om mogelijk gokgedrag te voorkomen. Het eerste systeem is de gekende giscorrectie, het tweede is dat van hogere cesuur.

Het systeem van giscorrectie is waarschijnlijk het beruchtste van de correctiesystemen. Het houdt in dat je voor elk juist antwoord punten krijgt, maar voor elk fout antwoord punten worden afgetrokken. Wanneer je niet antwoordt krijg je gewoon geen punten.

De UGent gebruikt sinds 2014 geen giscorrectie meer

Dat systeem is niet het enige om gokgedrag bij meerkeuze te corrigeren. Zo bestaat er ook het principe van hogere cesuur. Daarbij worden foute antwoorden niet meer afgestraft met een minpunt. In plaats daarvan moet je wel meer dan de gewoonlijke vijftig procent halen om te slagen op jouw examen. Het exacte percentage verschilt tussen instellingen.

Meerkeuzesystemen in Vlaanderen

Bij de Vlaamse universiteiten komen die systemen in verschillende mate voor. De UGent gebruikt sinds 2014 geen giscorrectie meer. 'Lesgevers kiezen zelf of ze bij meerkeuze-examens de hogere cesuur toepassen of niet', stelt Nathalie Depoorter, institutioneel ombudspersoon aan de UGent. 'Maar indien ze dat doen, is dat volgens een vastgestelde formule.'

De UHasselt werkt in een aantal opleidingen met een specialer systeem, namelijk DOCIMO

De VUB gebruikt beide systemen naast elkaar; het is aan opleidingen zelf om te bepalen welk systeem ze gebruiken. Ook bij de UHasselt wor-

den beide systemen gehanteerd en kiezen opleidingen zelf welke ze hanteren. Daarnaast werkt de universiteit in een aantal opleidingen met een meer speciale aanpak, namelijk DOCIMO.

Met DOCIMO kunnen studenten aangeven hoe zeker ze zijn van hun antwoord. Indien je honderd procent zeker bent van het antwoord kan je het totale puntenaantal van de vraag verdienen maar ook verliezen. Indien je nul procent zekerheid aangeeft, krijgt de student vijf procent van de punten ongeacht of het antwoord juist is.

'Ik durf hogere cesuur al eens smalend het Russische roulettesysteem te noemen'

[Tinne De Laet](#), verantwoordelijke ijkingsstoetsen KU Leuven

Dat klinkt niet alleen ingewikkeld, dat is het ook, aldus Lien Mampaey. Zij is directeur Onderwijsbeleid en Kwaliteitszorg aan de UHasselt. 'Het is een behoorlijk arbeidsintensief systeem dat studenten en docenten frequent moeten gebruiken om het onder de knie te krijgen. Daarom hebben we het momenteel niet verder uitgerold binnen de UHasselt.'

Aan de KU Leuven wordt doorgaans aangeraden om giscorrectie te gebruiken bij meerkeu-

ze-examens. Daarnaast is de universiteit een nieuwe verbeteringsleutel aan het uitwerken, het eliminatiesysteem. Daarbij moeten studenten foute antwoorden elimineren om punten te verdienen.

Voor- en nadelen

Zowel giscorrectie als hogere cesuur hebben hun voordelen en -delen. Giscorrectie kan studenten afschrikken om te antwoorden op vragen

die ze anders wel zouden invullen. Het nadeel van hogere cesuur is dan weer dat het studenten dwingt om te gokken.

'De bias voor risicoschuweheid verdwijnt dan wel, maar andere nadelen komen in de plaats', stelt Tinne De Laet, verantwoordelijke voor ijkingsstoetsen aan de KU Leuven. 'Ik durf hogere cesuur al eens smalend het Russische roulettesysteem te noemen.'

Onderwijs kort

door [Elien Stouten](#)

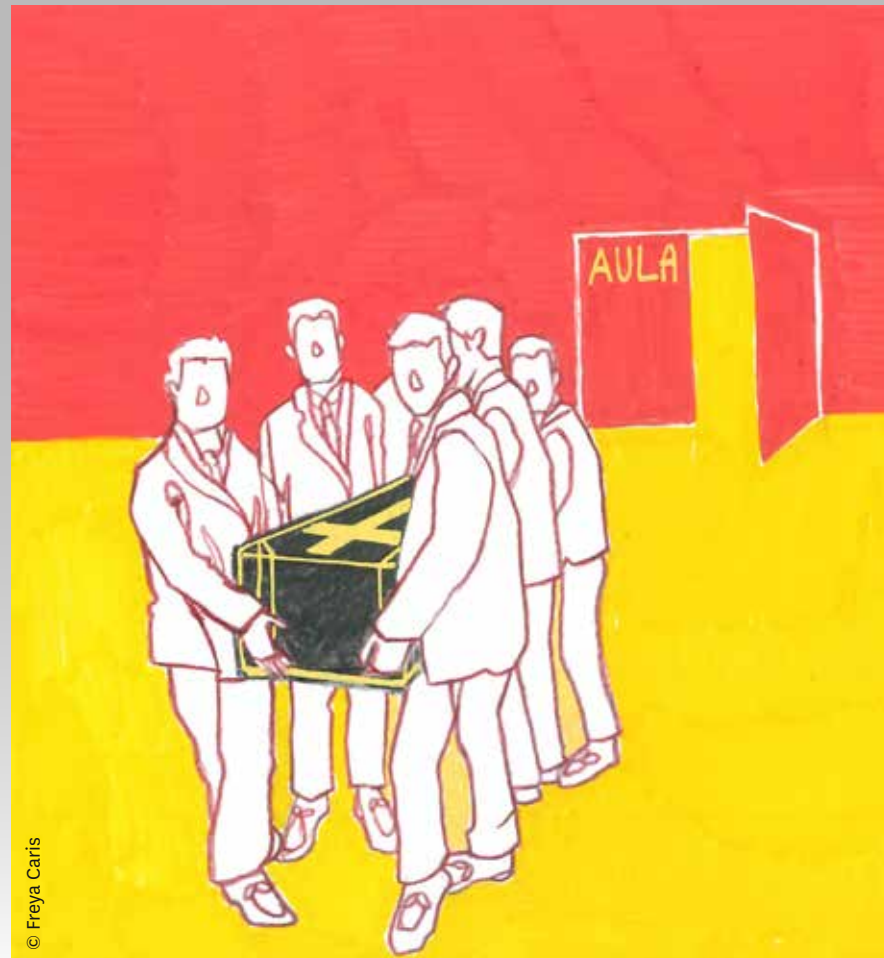
De mythe rond overlijden op een examen

Take one for the team en jouw nagedachtenis leeft voort in je dankbare aulagenoten? Dat is in ieder geval het gerucht dat steevast de ronde doet op Confessions-pagina's: wanneer een student sterft tijdens een examen is iedereen automatisch geslaagd voor dat vak. Niets is minder waar.

'Dat gerucht klopt niet en je zal het dus ook niet in het Onderwijs- en Examenreglement (OER) terugvinden', aldus Chloé Heerman, coördinator van Algemene Procesopvolging (APO) aan de KU Leuven. Die *unit* is onder meer verantwoordelijk voor de inhoudelijke en praktische coördinatie van het onderwijs- en examenreglement.

'Als er zich tijdens een examen een situatie voordoet waardoor het examen onderbroken moet worden, dan zal steeds bekeken worden wat de meest geschikte oplossing is', vervolgt Heerman. Een nieuw examen organiseren is zo'n mogelijke oplossing. Iedereen geslaagd verklaren, is daarentegen geen optie. Zo toets je namelijk niet of alle studenten de materie voldoende beheersen, besluit Heerman.

Bij deze is de mythe dus ontkracht: de studenten moeten in januari bijgevolg andere memes in het leven roepen om zichzelf te plezieren.

© Freya Caris

Eerste bezoek van de reviewcommissie

Op 22 november is een onafhankelijke reviewcommissie voor het eerst op bezoek geweest bij de KU Leuven in het licht van de instellingsreview, het zogenaamde examen voor de universiteit.

De instellingsreview voelt het onderwijsbeleid, de onderwijskwaliteit en de kwaliteitscultuur van de KU Leuven aan de tand. Afhankelijk van de uitkomst daarvan op 22 juli is de universiteit al dan niet geaccrediteerd om ook zonder bijkomende opleidingsevaluaties erkende diploma's af te leveren.

Het recentste bezoek van de commissie is aftastend: op basis van verkennende gesprekken met studenten en personeel bepaalt ze welke opleidingen en thema's ze wil doorlichten op 23, 24 en 25 maart in het komende kalenderjaar.

De onderzochte items noemen *review trails*. Op het einde van het bezoek hebben de commissie en de KU Leuven nagedacht over de co-creatie daarvan. Dat is zowel in afzonderlijk als gezamenlijk overleg gebeurd.

De reviewcommissie is samengesteld door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) en bestaat uit een internationaal gezelschap van (voormalig) (vice)rectoren onderwijs, een decaan, een student en een adviseur Onderwijs van Voka (*Vlaams netwerk van ondernemingen, red.*).³

Rechtzetting

In het artikel *Toelatingsproef Diergeneeskunde als oplossing tegen overvolle aula's (Veto 4804)* wordt verwezen naar een advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) over een voorontwerp van decreet. Dat moet de visienota uit juli 2021 zijn. Daarnaast kon de indruk ontstaan dat de Vlor een standpunt inneemt over de noodzakelijkheid van het toelatingsexamen Diergeneeskunde. Dat is niet het geval.³

De ene mijlpaal is de andere niet

Faculteiten springen creatief om met de nieuwe mijlpaalregels. Regels maken het onmogelijk om gelijkaardige vakken te delibereren, en sommige vakken kan je in geen geval delibereren.

door [Joanna Wils](#)

Door te verhinderen dat studenten vakken uit hun eerste jaar meesleuren, wil het nieuwe mijlpaalsysteem studievoortgangsproblemen voorkomen. Maar dat systeem is in de eerste plaats een kader. Sommige faculteiten gaan verder.

Wat zijn mijlpalen?

De huidige eerstejaarsstudenten vormen de eerste generatie die onder het mijlpaalsysteem aan de KU Leuven valt: een regeling die drie cruciale momenten – mijlpalen – in een studieloopbaan vastlegt. Dat zijn het einde van het eerste jaar, het bachelordiploma en het masterdiploma.

'Het is toch zonde als iemand met twee achten op twintig wel de mijlpaal haalt en iemand met één zeven op twintig niet?'

[Philippe Muchez](#), decaan faculteit Wetenschappen KU Leuven

De eerste mijlpaal vereist dat studenten na hun tweede jaar al hun eerstejaarsvakken hebben afgerond. Concreet impliceert de maatregel dat de eerstejaars niet zelf zullen kunnen kiezen om vakken te tolereren.

De studenten krijgen wel een deliberatiekrediet van twaalf studiepunten dat de examencommissie voor hen kan inzetten voor vakken waarop de studenten een acht of een negen halen. Maar dat is onder de dubbele voorwaarde dat zij daarmee in een ruk de mijlpaal bereiken en hun algemeen studieresultaat boven de vijftig procent ligt. Studenten die hun vakken liever opnieuw willen afleggen, kunnen ervoor kiezen om af te zien van de deliberatie.

Een zeven op twintig

Daar is nog een extra scenario aan toegevoegd: studenten die voor één vak niet slagen en op dat vak een zeven op twintig halen, behalen ook hun 'mijlpaal'.

'De examencommissie kan maar één opleidingsonderdeel per component delibereren'

[Peter Goos](#), programmadirecteur bachelor Bio-Ingenieurswetenschappen KU Leuven

Philippe Muchez, decaan aan de faculteit Wetenschappen van de KU Leuven, is een van de eerste pleiters van rekening houden met een zeven op twintig: 'Het is toch zonde als iemand met

twee achten op twintig wel de mijlpaal haalt en iemand met één zeven op twintig niet? Wat is het verschil?'

Om de tweede mijlpaal te halen, de afronding van de bachelor, krijgt de student een tolerantiepakket van twaalf studiepunten, ditmaal vrij in te zetten door de student. De derde mijlpaal, het masterdiploma, moeten studenten zonder toleranties of deliberaties zien te halen.

Sommige vakken kunnen niet gedelibereerd worden

Sommige onderwijs- en examenreglementen kijken af van die algemene regels. Enkele faculteiten voeren een verstrenging door; soms is er meer flexibiliteit mogelijk.

Thematische beperkingen

De faculteit Bio-ingenieurswetenschappen werkt met componenten die beperkingen opleggen aan de delibereerbare vakken. Die componenten groeperen gelijkaardige vakken per discipline. Voorbeelden zijn de componenten 'wiskunde, statistiek en systeemanalyse', 'chemie en biochemie' en 'fysica en technologie'.

'De faculteit heeft een aantal specifieke deli-

beratieregels aangenomen waardoor de examencommissie maar één opleidingsonderdeel per component kan delibereren', verduidelijkt Peter Goos, programmadirecteur van de bachelor Bio-ingenieurswetenschappen aan de KU Leuven.

Het doel: vermijden dat studenten met systematische zwaktes in een specifieke discipline zonder remediëring doorstromen naar vervolgopleidingsonderdelen.

'Studenten die in het verleden een vak tolererden of met veel zwoegen en een beetje geluk nipt slaagden voor een vak, kwamen vaak weer in de problemen bij vervolgopleidingsonderdelen', legt Goos uit.

Bio-ingenieurswetenschappen staat niet alleen

Aan de faculteit Letteren is een soortgelijk systeem vastgelegd voor studenten van de bachelor Taal- en Letterkunde.

Zolang niet alle eerstejaarsvakken zijn afgelegd, kan een student maximaal zestig studiepunten opnemen

'Om te voorkomen dat studenten met een gebrekkige kennis voor een specifieke taal toch doorstromen naar de vervolgopleidingsonderdelen, kunnen er op een totaal van twintig studiepunten per gevolgde taal binnen de mijlpaal – en afhankelijk van de gekozen talencombinatie maximaal zes of acht studiepunten per taal gedelibereerd worden', specificeert Wim Grevendonk, stafmedewerker van Onderwijs Letteren.

Het programma van fase 1 aan de faculteit Industriële Ingenieurswetenschappen bestaat uit vier pijlers waarbij elke pijler een aantal vakken bevat. De bijkomende voorwaarde is dat er maximaal acht studiepunten kunnen gedelibereerd worden uit de pijler Ingenieur en wetenschap en de pijler Ingenieur en technologie. Het universitaire maximum van twaalf studiepunten deliberatiekrediet blijft wel behouden.

Onvermijdelijk vak

Aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte kunnen studenten hun mijlpaal enkel halen als ze een voldoende behalen op het vak filosofische vaardigheden: oefeningen. Dat vak – en zijn Engeltaalige tegenhanger – kan dus niet gedelibereerd worden.

'In het vak worden onmisbare academische en filosofische vaardigheden aangeleerd die de studenten nodig hebben om de opleidingsonderdelen van de volgende jaren tot een goed einde te brengen', specificeert Erwin Blendeman, stafmedewerker Onderwijs aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte van de KU Leuven.

Een groter aantal studiepunten

De eerste fase van een bacheloropleiding mag vanaf dit jaar niet meer dan 63 studiepunten omvatten. Ook op die regel hebben sommige faculteiten een uitzonderingsmaatregel bekomen. Zo omvat de eerste fase van de studierichting Criminologie met optie rechten een totaal van 64 studiepunten.

'Die bacheloropleiding biedt rechtstreekse toegang tot de master Criminologische Wetenschappen en het voorbereidingsprogramma voor de master in de Rechten', vertelt Ilse Samoy, vice-decaan Onderwijs aan de faculteit Rechtsgeleerdheid en Criminologische Wetenschappen aan de KU Leuven. 'Om die rechtstreekse doorstroom te

bewaren, is het huidige vakkenpakket essentieel.'

De nieuwe mijlpaalregelgeving maakt het vanaf dit academiejaar ook onmogelijk voor een student om meer dan zestig studiepunten op te nemen zolang nog niet alle eerstejaarsvakken zijn afgelegd. Dat om te vermijden dat studenten te veel hooi op hun vork nemen.

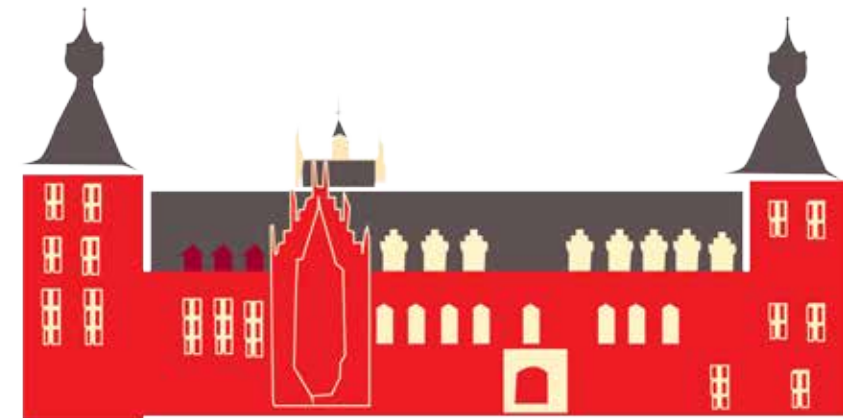
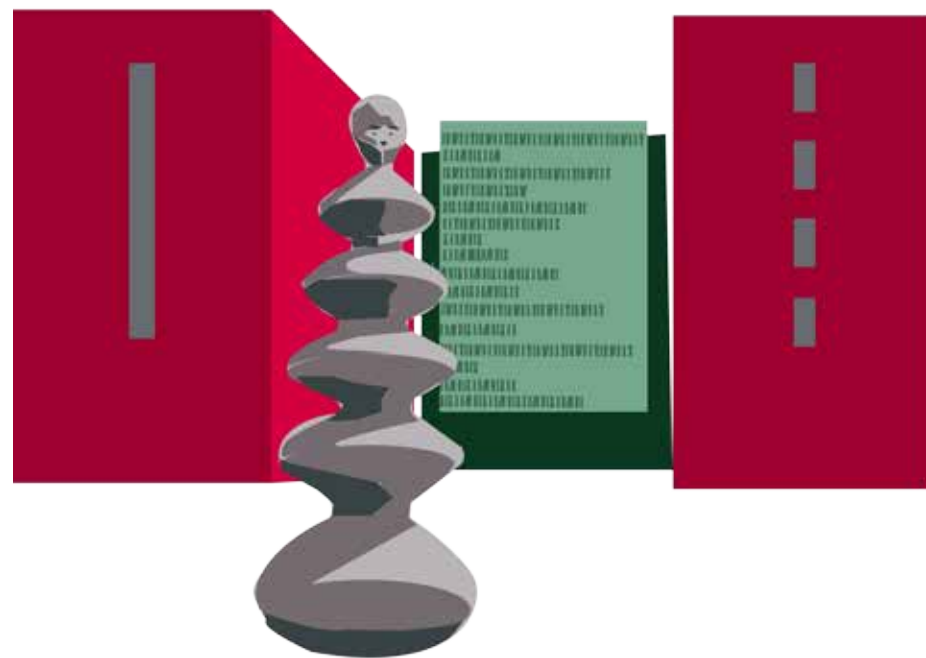
De mijlpaalregeling staat op de agenda van de Onderwijsraad van LUCA School of Arts

Dat maximaal aantal studiepunten geldt ook voor schakelprogramma's, al werden er voor dit academiejaar door verschillende faculteiten afwijkingen aangevraagd en goedgekeurd. Dat is onder meer het geval voor de faculteiten Geneeskunde en Sociale Wetenschappen. Zij hebben een uitzondering gekregen, waardoor studenten een schakelprogramma van meer dan zestig studiepunten kunnen opnemen.

In ontwikkeling

De Geassocieerde Faculteit Kunsten is nog een buitenbeentje aan de KU Leuven: ze organiseert momenteel nog geen onderwijsactiviteiten, maar enkel onderzoek binnen de KU Leuven.

Bijgevolg is een apart onderwijs- en examenreglement toepasselijk. Toch onderzoeken ook zij de effecten van de mijlpaal. Maarten Vanvolsem, vice-decaan Onderwijs, bevestigt namelijk dat de mijlpaalregeling op de agenda staat van de Onderwijsraad van LUCA School of Arts.☺

Laag budget en weinig samenwerking beperken oktobercampagne LOKO

LOKO's sensibiliseringscampagne ging dit jaar over grensoverschrijdend gedrag, maar het bereik was heel beperkt. Een laag budget en matige samenwerking stonden in de weg.

door Jasper Snoeys en Kasper Nolle

Het doel van LOKO's oktobercampagne is om de student te sensibiliseren. 'Tot nog toe ging dat steeds om alcoholconsumptie, maar nu we als LOKO zelf de vrijheid kregen om te kiezen, kwam grensoverschrijdend gedrag uit de bus', zegt Maxim Huang, mandataris Stad bij LOKO.

De coronacrisis zorgde evenwel voor vertraging: de campagne van dit jaar was eigenlijk bedoeld voor oktober 2020. Huang: 'Er was toen veel gaande rond grensoverschrijdend gedrag. Je zag en ziet er vaak online of op televisie iets over, maar toch neemt nog niet iedereen het serieus.'

Hot topic

Ook studentenkring Medica vond het thema actueel en belangrijk. De campagne is recent geëvalueerd door de Leuvense kringen, die ook hun verhaal aan *Veto* deden. Praeses Myrthe Peeters: 'Het is voor studenten Geneeskunde een hot topic. Het komt soms binnen stages voor, zoals

een onderzoek van het Vlaamse Geneeskundig Studentenvoerleg eerder bewees.' Het was volgens haar belangrijk om studenten aan te leren wat ze moeten doen in concrete situaties.

'De cactus is een plant die z'n grenzen duidelijk aangeeft'

Gil Vanommeslaeghe, studentenflik

Oorspronkelijk komt de sensibiliseringscampagne voort uit een samenwerking met de politie. Van de politie wordt immers verwacht elk jaar, in samenwerking met de stad en studenten, zo'n soort campagne op poten te zetten.

Studentenflik Gil Vanommeslaeghe: 'Het leek ons interessant om het na het coronajaar te hebben over grensoverschrijdend gedrag. Mensen worden daar nu misschien vaker mee geconfronteerd na een jaar binnen te hebben gezeten.'

Duizend cactussen

In tegenstelling tot de oktobercampagnes over alcoholgebruik, moest de studentenkoepel het dit jaar met een veel lager budget stellen. LOKO's begroting reserveerde slechts 2000 euro. Huang: 'Dat komt omdat we de afgelopen jaren gesteund

werden door Lazarus (een samenwerking tussen AB Inbev en de stad Leuven om de alcoholconsumptie te doen dalen, red.), dat met veel geld over de brug kwam.' Nu ging het louter om eigen budget.

Toch is niet elk element van de campagne betaald door LOKO. De actie met de cactussen werd bedacht en gesponsord door de politie. Het was waarschijnlijk de meest zichtbare actie, omdat die op nagenoeg elke campus neerstreek.

De bedoeling: studenten schreven een 'positieve boodschap' op een whiteboard en kregen na dien een cactus. Waarom een cactus? 'Ze stellen een sterke weerbaarheid voor en dwingen met hun stekels respect af. Het is een plant die z'n grenzen duidelijk aangeeft', aldus studentenflik Vanommeslaeghe.

De actie werd positief onthaald. Vanommeslaeghe: 'Er zijn veel verschillende boodschappen op het bord geschreven, zowel van mensen die al eens met grensoverschrijdend gedrag in aanraking zijn gekomen als van mensen die het nog nooit hebben meegemaakt en meelevens.'

De filmavond heeft nooit plaatsgevonden en de poetry-slam is op het laatste moment afgelast

In totaal ging het om duizend cactussen. Niet alle cactussen zijn ondertussen uitgedeeld: 150 bleven er over. LOKO bezorgde die overgebleven cactussen aan de psychologen van de KU Leuven. Ook Huang blikt tevreden terug: 'Je moet je campagne herkenbaar maken, en vaak gebeurt dat met een logo of mascotte. Dat laatste leek ons minder gepast in dit geval, dus kozen we voor een plant.'

Quid 'positieve boodschap'?

Toch is de link tussen een cactus en grensoverschrijdend gedrag niet snel gelegd. 'Ik geef absoluut toe dat het vergezocht is', beseft Huang. 'De

cactus zelf brengt de boodschap niet, vandaar dat we het ook steeds koppelden aan die boodschap op het whiteboard.'

Een 'positieve boodschap' kent een ruime interpretatie. Nam iedereen het wel serieus? 'Er zitten natuurlijk altijd grapjassen bij, maar het overgrote deel van de boodschappen op het bord was wel oprecht', beweert mandataris Mobiliteit & Stad Daan Smets.

'Zelfs wie niet nadacht over de boodschap, hebben we toch een licht duwtje gegeven door hen erover te laten nadenken. Kleine stapjes kunnen al veel betekenen', benadrukt Huang. De reflectie lijkt belangrijk, al dient daarvoor het thema van de campagne wel helder te zijn. Het symbool van de cactus in combinatie met een ruim te interpreteren 'positieve boodschap' voldoen daar niet aan.

'Als iedereen meedoet, is er meer bereik en komt de boodschap zeker over'

Arne Zels, praeses VRG

Bovendien is het nog maar de vraag of studenten daardoor werkelijk werden gesensibiliseerd omtrent 'grensoverschrijdend gedrag'. Volgens studentenflik Vanommeslaeghe in ieder geval wel: 'Het thema leeft nu in Leuven. Op elk potje staan ook de gegevens van de meldpunten zodat studenten weten waar ze terecht kunnen.'

Niche-evenementen

Het budget van LOKO ging wel naar andere activiteiten: zowel een poetryslam- als een filmavond die gecombineerd werd met een panelgesprek. Onder andere de sprekers in die panels werden met het geld betaald.

De filmavond heeft nooit plaatsgevonden en de poetry slam-avond is op het laatste moment afgelast, hoewel de Fakbar Letteren al afgehuurd was. Huang: 'Het geld is niet weggegooid, omdat we op tijd op de rem zijn gaan staan.'

De opkomst op beide avonden was te laag. Volgens Smets was vooral de timing een probleem. Huang beaamt dat: 'Het was de derde week van het academiejaar. Er waren toen heel veel evenementen, frequent en eindelijk ook terug fysiek.'

Was het dan een foute inschatting van LOKO? Op de Algemene Vergadering van de studentenkoepel viel onder meer het woord niche-evenement. 'Dat klopt ten dele zeker. Een panelgesprek en een film over grensoverschrijdend gedrag; niet elke student is geneigd daarheen te gaan', geeft Huang toe.

Samenwerking met kringen

Een cruciaal pijnpunt is het gebrek aan samenwerking en communicatie met en naar de kring-

gen. VRG-praeses Arne Zels: 'Wij staan altijd open om mee te werken aan belangrijke campagnes. Als iedereen meedoet, is er meer bereik en komt de boodschap zeker over.'

Hetzelfde geldt voor de Fakbar Letteren, waar de geplande poetryslam-avond moest doorgaan. Voorzitter Vincent Debeaussiaert vertelt dat ze niet zijn gevraagd om reclame te maken voor het evenement. Die reclame was immers allemaal in handen van het communicatieteam van LOKO, dat ook een beroep deed op het budget van 2000 euro.

Huang en Smets erkennen beiden de nood aan meer samenwerking met de kringen. 'De poetry slam hadden we bijvoorbeeld beter in samenwerking met Babylon (de kring van Taal- en Letterkunde, red.) gedaan', vertelt Smets. 'Als kringen nauwer betrokken zijn bij het gebeuren, trekt dat automatisch ook veel meer volk aan', besluiten ze.

De Sensoa-vorming die de kringen konden volgen, is positief onthaald, al zorgde de algemene drukte van oktober voor planningsconflicten: 'Wij hadden al activiteiten gepland op die momenten. Ik herinner me ook dat je dan meerdere momenten in een keer moest vastleggen, en dat ging moeilijk', vertelt Zels.

Weg met oktober

Om die reden wil LOKO in de toekomst de campagne meer spreiden over het hele semester. De kringen hopen bovendien op een 'grotere actie'. 'De context is belangrijk: er was dit jaar een beperkte funding waardoor dat niet kon', verduidelijkt Huang.

Voor de politie blijft oktober de voorkeur. Studentenflik Vanommeslaeghe: 'Oktober is een drukke maand, maar veel studenten zijn dan nog zoekende. Het is de ideale maand om tips over veilig uitgaan te geven.' Een redenering waar Huang en Smets begrip voor tonen.

'Misschien hadden we meer met de kringen over de acties moeten spreken'

Daan Smets, mandataris Mobiliteit & Stad LOKO

Hoewel de kringen al vanaf het begin op de hoogte waren van de campagne en acties, bleven kritische reacties uit. De uitwerking lieten ze over aan LOKO. Smets: 'Ik denk dat de kringen zelf niet actief nadachten over de activiteiten. Misschien hadden we er wel wat meer met hen over moeten spreken.' Dat de praesidia van de kringen, net als de studenten in het algemeen, vaak niet op de hoogte waren van de acties is daarin tekenend.

De olietanker verplaatsen

Wat kan er nog beter? Volgens psycholoog Kristof Biesemans, die namens Liantis vormingen geeft bij bedrijven, is het belangrijk dat een sensibiliseringsactie niet tot één evenement beperkt

blijft. Hij geeft een paar algemene tips mee, los van de LOKO-casus.

'Ik vergelijk een mentaliteit veranderen van een grote groep vaak met een olietanker verplaatsen: je komt maar centimeter per centimeter dichterbij je doel. Niet iedereen is even snel mee, daarom is het belangrijk om in te zetten op verschillende facetten.' Eén actie verdringt dus best niet in het grotere geheel.

'De eerste stap in elke campagne moet zijn om de grijze zone uit te spitten en duidelijke grenzen op te stellen'

Kristof Biesemans, psycholoog

Belangrijk in de problematiek rond grensoverschrijdend gedrag is volgens Biesemans de zogenaamde 'grijze zone'. 'Iedereen heeft zijn eigen persoonlijke grenzen: grapjes die de ene bijvoorbeeld wel grappig vindt, en de andere niet', vertelt hij. 'De eerste stap in elke campagne moet zijn om die grijze zone bespreekbaar te maken en duidelijke grenzen op te stellen.'

Stonden erbij, keken ernaar

Bijstanders moeten ook opgeleid worden om te leren ingrijpen, vindt Biesemans. De vormingen die LOKO bij de studentenkringen aanbood, zouden dus zeker ook nuttig zijn bij het brede studentenpubliek.

Groeps gesprekken zijn een doeltreffende manier van bewustwording volgens Biesemans: 'We lanceren dan onder medewerkers een algemene stelling en vragen wat ieders mening daarover is. Vaak is die stelling vaag, zodat er discussie en nuance mogelijk is.'

Zo wordt verzekerd dat iedereen op de hoogte is van elkaars grenzen en voorkeuren. Het ontbrak de LOKO-campagne evenwel aan zulke vormingen voor alle studenten waarvan de invloed mogelijks verder reikt dan die van duizend cactussen en zogenaamde 'niche-evenementen'. ☺

Warme noodhulp voor dak- en thuislozen in Leuven

Het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) opent samen met stad Leuven een winteropvang voor dak- en thuislozen. Het pand is een noodoplossing om de nacht door te brengen.

door [Laura Laman](#) en [Jasper Roorda](#)

Op het eerste zicht lijkt het aantal dak- en thuisloze mensen in Leuven best mee te vallen. Toch werden er vorig jaar bij een onderzoek door de KU Leuven maar liefst 466 personen geteld. De meerderheid onder hen kan bij vrienden, familie of een tijdelijke opvang terecht.

Voor zij die dat niet kunnen en noodgedwongen op straat moeten slapen, is er elk jaar de winteropvang. Het gaat om een noodoplossing die dak- en thuislozen kunnen gebruiken van 15 november tot 31 maart.

De stad Leuven kocht recent een nieuw huis in het centrum aan, waar de winteropvang wordt uitgbaat door het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) van Oost-Brabant. Daar kunnen tot twaalf personen terecht die nog op zoek zijn naar een veilige en warme plek voor de nacht. Ze kunnen er ook ontbijt en avondeten krijgen.

Huiselijke sfeer

Het is elf uur wanneer Jeroen De Wilde, teamleider basiswerk bij het CAW Oost-Brabant, ons binnenlaat. Anderhalf uur eerder verlieten de laatste gasten de winteropvang. Omdat de winteropvang bedoel is als een tijdelijke noodoplossing, is het niet de bedoeling dat de gasten er overdag blijven. Hoewel het huis leeg is wanneer we onze rondleiding krijgen, valt het toch op dat er een gezellige sfeer hangt.

'We willen dat het laagdrempelig is om bij de winteropvang binnen te stappen'

[Jeroen De Wilde](#), teamleider CAW Oost-Brabant

Het huis heeft weinig weg van het stereotiepe beeld dat je misschien van een noodopvang zou verwachten. Op het eerste zicht heeft het vooral veel gemeen met een standaard rijtjeshuis waar ook enkele koten in zouden kunnen zitten. Op de gelijkvloers is er een gezellige woonkamer waar een grote zetel tegenover de televisie staat. We spotten enkele gezelschapsspelletjes. Ook is er een kleine tuin.

De Wilde bevestigt dat het een bewuste keuze is geweest om de winteropvang aan te bieden op een locatie die zo huiselijk aanvoelt: 'Omdat het voor sommige mensen best een grote stap kan zijn om hulp te vragen, willen we dat het laagdrempelig is om hier binnen te stappen.'

Vrijwilligers bieden een luisterend oor, en tonen vertrouwen

Toch is er eerst een controle: 'We hebben wel graag eerst een verkennend gesprek om te checken of de winteropvang de juiste oplossing is voor iemand. Als dat eenmaal is gebeurd, ben je vrij om elke avond aan te kloppen voor een nacht in de opvang.'

Op de eerste verdieping is er een kantoor waar een medewerker van het CAW een gast bijvoorbeeld verder kan helpen met de zoektocht naar een langetermijnoplossing. Verder is er een kleine opslagruimte met warme kleren en toiletpullen waar gasten gebruik van kunnen maken.

Omdat dak- of thuisloze mensen soms letterlijk al hun bezittingen in één rugzak hebben zitten, is er ook een depot waar ze die rugzakken een hele winter veilig kunnen achterlaten. De slaapkamers bevinden zich op de tweede verdieping. De meerderheid van de kamers zijn privékamers. In sommige kamers staan twee bedden.

Meer dan noodopvang

Naast eten, douchen en slapen is het van groot belang dat gasten in de noodopvang op andere vlakken kunnen aansterken. Zo is het ook een plek van verbinding en vertrouwen. Een sterk team van vrijwilligers, variërend van 19-jarige studenten tot 85-jarige gepensioneerden, speelt daarin een grote rol: zij bieden een luisterend oor en tonen vertrouwen.

'Dak- en thuisloze mensen proberen niet elke avond een beroep op ons te doen'

[Jeroen De Wilde](#), teamleider CAW Oost-Brabant

Dakloze mensen krijgen snel een stigma, waar zij als mens onder lijden. Ook onder elkaar vinden de gasten verbinding. Ze steunen elkaar en nemen elkaar op sleeptouw om samen kracht te herwinnen.

Om de drie weken komt er een arts van het wijkgezondheidscentrum langs in de noodopvang. De arts gaat mee aan tafel en biedt consultaties aan. Er zijn af en toe ook verpleegkundigen aanwezig voor bijvoorbeeld wondverzorging of behandeling van andere klachten. Twee avonden per week draait een medewerker van de mobiele teams uit de geestelijke gezondheidszorg een volledige permanentie mee. Dit zijn allemaal manieren om de drempel naar psychische- of gezondheidszorg te verlagen.

© Sharon Poppe

Langetermijnoplossing nodig

Het komt wel eens voor dat de noodopvang vol zit, zeker wanneer het buiten vriest. Een uitbreiding naar veertien plaatsen is dan mogelijk, al is dat vaak niet voldoende. Er wordt dan gevraagd aan de gasten die al het meeste aantal nachten verblijven om het huis te verlaten.

'Er zijn mensen die al zo lang verweven zitten in de problematiek dat ze er bijna onmogelijk uit raken'

[Jeroen De Wilde](#), teamleider CAW Oost-Brabant

'Dat is niet vrijwillig', benadrukt De Wilde. 'Toch is er soms solidariteit onder de gasten: iemand staat al wel eens vrijwillig zijn of haar plek aan iemand anders af.'

'Dak- en thuisloze mensen proberen niet om elke avond een beroep op ons te doen. Ze zullen eerst andere oplossingen zoeken', vertelt De Wilde. 'Op die manier maken ze vaak meer kans op een bed op het moment dat ze het echt nodig hebben.'

De winteropvang vormt dus echt de laatste tijdelijke noodoplossing, en kan het probleem

van dakloosheid niet verhelpen. Daarom is het belangrijk om ook oplossingen voor de lange termijn te zoeken.

Hier helpen de medewerkers van de winteropvang ook bij: samen zoeken ze naar een geschikte oplossing voor elke individuele situatie. Zo zijn er al mensen doorgestroomd naar het OCMW, naar residenties waar ze begeleid kunnen wonen of naar de geestelijke gezondheidszorg.

Stabiël vooruitzicht

Dit lukt echter niet altijd. De Wilde spreekt van 'chronisch dakloze mensen': 'Dat zijn mensen die al zo lang verweven zitten in de problematiek dat ze er zeer moeilijk op eigen kracht uit te raken.'

'Acht jaar geleden hield de stad nog haar ogen dicht voor het probleem, maar nu wordt de realiteit erkend'

[Jeroen De Wilde](#), teamleider CAW Oost-Brabant

Er is dan ook een kerngroep van gasten die de hele winter blijven terugkomen, terwijl anderen sneller een oplossing vinden. Voor diegenen met

een psychiatrische problematiek of verslaving blijft het bijzonder moeilijk.

'De reflex om te vertrekken vanuit een stabiele oplossing is er nog niet altijd', merkt De Wilde op. Toch is er al een evolutie op te merken: 'Acht jaar geleden hield de stad nog haar ogen dicht voor het probleem, maar nu wordt de realiteit erkend.'

Zo voerde de stad een daklozentelling uit, waarna een actieplan werd ontwikkeld dat een hoge prioriteit heeft bij de stad Leuven. 'Er is nog veel werk te doen, maar er is enthousiasme, een groeiend netwerk van hulpverleners en organisaties en een groot aantal vrijwilligers', zegt De Wilde. Ook studenten zijn welkom en kunnen contact opnemen met De Wilde of het CAW.☺

© Sharon Poppe

Pornografie: een job als een ander?

Steeds meer studenten maken zelf pornografisch materiaal om een centje bij te verdienen. Vooral tijdens het coronatijdperk biedt dat zekerheid.

door [Manon Cools](#) en [Anna Claes](#)

Selfmade pornografie zit in de lift. Steeds meer mensen ruilen de 'klassieke' pornografische beelden op sites als Pornhub in voor meer 'amateuristische' varianten. Die zijn, onder andere, te vinden op platformen als OnlyFans en Patreon. Geen onpersoonlijke studio's of bekende pornosternen, maar gewone mensen die hun camera vastpakken en je de intiemste hoeken van de kamer laten zien.

'Het is te vergelijken met moderne influencers'

[Tom](#), voormalig content creator op OnlyFans

Voor sommigen is die amateurpornografie louter een hobby, voor anderen een vorm van digitale sekswerk. Een ding is zeker: de digitale platformen profiteren van de democratisering van het naakte lichaam.

De pornificatie van OnlyFans

Leon Janssens doet sinds 2019 onderzoek naar pornografie uit de 19de eeuw, als aspirant van Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO). Hij legt uit dat een definitie van pornografie lang niet zo eenduidig is: 'De betekenis van de term is de laatste 150 jaar sterk veranderd. Ze deed oorspronkelijk haar intrede in het Frank-

rijk van de 19de eeuw en duidde in die tijd op de daad van het schrijven over prostitutie.'

Janssens zegt dat pornografie later, rond 1880, verwees naar alle seksueel geladen media: 'Die betekenis is blijven hangen doorheen de 20ste eeuw. Tijdens die eeuw kwam de link met masturbatie duidelijker naar voren.'

Zelf pornografische beelden maken is makkelijker dan ooit

Pornografie is dus niet enkel seksueel expliciet, maar vooral seksueel opwindend. De focus ligt meer op de kijker dan op de maker. Dat verliep anders bij Tom*, voormalig content creator op OnlyFans. Hij vond het aanvankelijk zelf opwindend om insinuerende beelden te delen: 'Ik gebruikte eerst mijn Twitteraccount en genoot daar wel van.'

Pornografisch lidmaatschap

Tom zou zichzelf niet als sekswerker beschrijven, omdat hij nooit heel doordacht bezig was met zijn foto's en video's: 'Het is een beetje te vergelijken met moderne influencers. Als je fulltime bezig bent met de kwaliteit en frequentie kan ik me voorstellen dat je daarmee je brood kan verdienen.'

OnlyFans en Patreon zijn in de eerste plaats platformen waarop artiesten uit elke mogelijke sector terecht kunnen om een centje bij te verdienen door hun werk achter een betaalmuur te zetten. Het lidmaatschapsmodel waarbij bezoekers zich kunnen abonneren op hun favoriete artiesten zorgt er voor dat die vaste inkomsten krijgen. Beide platformen zijn dus niet gecreëerd met de intentie enkel pornografische content te promoten.

Toch is de associatie met pornografie aanwezig, vooral bij OnlyFans. Dat is deels een gevolg van de aanhoudende coronapandemie: sekswerkers die plots zonder werk vielen, werden actieve content creators. Daarnaast is het delen van intieme foto's op de sites gemakkelijker dan op andere 'mainstream' sociale media, aangezien er bijna geen sprake is van censuur.

Authentieke naaktheid

Volgens Janssens past de populariteit van zulke betalende platformen binnen een bredere tendens in de geschiedenis van pornografie: 'Historisch gezien denk ik dat OnlyFans en dergelijke passen binnen de pornografie als genre. Doorheen de geschiedenis is er altijd een verdere democratisering geweest.'

'Je betaalt om dingen te zien die niet toegankelijk zijn voor het hele internet'

[Tom](#), voormalig content creator op OnlyFans

De continue technologische ontwikkelingen tijdens de 20ste eeuw maakten die democratisering mogelijk; eerst door de introductie van fotografie, vervolgens door dvd-recorders en vandaag met onze eigen smartphones. Zelf pornografische beelden maken is makkelijker dan ooit.

Dat persoonlijk karakter verklaart volgens Tom het succes van amateurpornografie: 'Je krijgt een privé-kijk in iemands leven. Het bevat iets authentieks en persoonlijks dat je niet vindt in een pornovideo.'

Hij legt uit hoe je fantasie de vrije loop kan laten gaan als je geen zin hebt in massa-geproduceerde porno met professionele sterren: 'Stel dat je in de

© Murielle Scherre

trein zit en je ziet iemand die je graag naakt zou willen zien. Dat kan op zich met OnlyFans. Je betaalt ervoor en ziet dingen die niet toegankelijk zijn voor het hele internet.'

Patreon vertrekt vanuit hetzelfde concept, waarbij de interactie tussen producent en consument centraal staat. Zo krijgt Flore, die model is, soms verzoeken naar specifiek beeldmateriaal van haar abonnees. 'Er was eens iemand die meer BDSM-gerichte (*Bondage en Discipline, Dominantie en Submissie, Sadisme en Masochisme, red.*) inhoud wilde', vertelt ze. 'Maar ik wilde dat niet al te pornografisch doen. Daarom vroeg ik aan een kunstfotograaf uit Antwerpen om een foto-reeks met mij te maken met onder andere touw en handboeien.'

Flore legt uit hoe ze enerzijds haar fans het gevoel wil geven dat ze er voor hen is, en anderzijds een professionele relatie wil behouden. Omdat het gaat om mensen die haar naakt gezien hebben, en soms bepaalde verlangens naar haar hebben, is een gezonde afstand houden niet altijd gemakkelijk: 'Als ik me een maand wat minder voel, missen ze me of willen me in het echt ontmoeten.'

Sekskunst?

Oorspronkelijk deelde Flore haar foto's op haar eigen website en op Instagram. Tijdens de lockdown merkte ze echter dat veel mensen haar werk bekeken en besloot het daarom achter een betaalmuur te zetten. 'Ik heb bewust niet gekozen voor OnlyFans, omdat dat platform meer gericht is op het pornografische aspect. Ook al doe ik soms naakt modellenwerk; dat is niet de focus. Het is wel echt artistiek.'

Net om die reden wilde OnlyFans eerder dit jaar, ondanks het grote succes, een einde maken aan de seksueel expliciete inhoud op hun website.

Banken en investeerders waren immers niet opgezet met de overvloed aan beelden met naakte lichamen. Door die kwestie ga je spontaan de vraag stellen: impliceert naaktheid dan onmiddellijk dat het gaat over pornografie?

'De semiotiek van lingerie-beelden is niet de vibe die ik wil nastreven'

[Murielle Scherre](#), ontwerpster Belgisch lingeriemerk *la fille d'O*

Tom en Flore vinden de intentie achter iemands werk doorslaggevend om het onderscheid tussen esthetiek en pronografie te maken. 'Porno is minder netjes', zegt Tom. 'Als je aan naaktheid denkt binnen de kunst dan gaat het meer om de appreciatie en normalisering van het lichaam en bepaalde delen van het lichaam aan het licht brengen. Bij porno ga je al snel inspelen op bepaalde fetishes of verlangens.'

Murielle Scherre, ontwerpster bij het Belgische lingeriemerk *la fille d'O*, speelt graag met naaktheid en het onthulde lichaam. Zij legt uit dat het echter niet haar ambitie is om 'verleidende' foto's te maken: 'Natuurlijk is het aantrekkelijk om naar te kijken! Maar de semiotiek van lingeriebeelden, zoals in de camera kijken met een licht open mond, is niet de vibe die ik wil nastreven. Bah, zo voorbijgestreefd.'

Toch geeft ze toe dat ze soms weinig controle heeft over hoe haar foto's gepercipieerd worden: 'Ik kan wel die ambitie hebben, maar iets dat ik niet seksueel vind, kan voor iemand anders over-the-top seksueel zijn.'

The male gaze

Wie betaalt, bepaalt. Amateuristische pornografie pleziert haar publiek door de nieuwste technologische snufjes. Iedereen wordt beroemd... als je fans geïnteresseerd blijven. Dat verplicht content creators soms om uit hun comfortzone te gaan. Flore beseft dat naaktheid snel geassocieerd wordt met seksualiteit, maar laat haar werk daar zo weinig mogelijk door beïnvloeden.

© Flore Pensaert

Volgens Murielle is naaktheid een moeilijk gegeven omdat er te weinig connectie is: 'Als je rondom je kijkt, zie je weinig bloot. En als we bloot zien, is het gefotoshopt. Daarom is het zo belangrijk om de lichamen te tonen zoals bij *la fille d'O* gebeurt, zodat je een menselijke connectie blijft behouden.'

Ook pornografie is vaak tot op een zeker niveau gemedieerd, geeft Scherre aan: 'Porno is de cinematografische vertaling van seks, maar het is niet hoe je het echt beleeft. Een van de mooie dingen aan vrijen is de intimiteit, maar het is technisch niet mogelijk om dat te filmen.'

Murielle maakte in het verleden zelf een pornografische film. De beelden uit haar project waren niet de bedoeling om geil te zijn; ze wilde experimenteren met de vraag 'Hoe beleef jij seksualiteit?'

'Zelfs als ik niet altijd even consistent post, blijven sommige fans mij steunen'

[Flore](#), content creator op Patreon

Studenten zagen bij de opkomst van OnlyFans hoe die democratische formule een gat in de markt was, en de neoliberale economie profiteert daarvan. Zo zijn het vooral Amerikaanse mannen, al dan niet homoseksueel, die abonneren op Toms account. Dat publiek bereik je volgens de voormalige content creator vooral door sociale media.

Flore geeft toe dat haar account op Patreon waarschijnlijk niet zo'n succes was geweest zonder haar bereik op Instagram. Zij heeft een soort van 'professionele vriendschap' met een Amerikaanse man, die haar maandelijks vijftig euro blijft storten. 'Zelfs als ik niet altijd even consistent post, blijven sommige fans mij steunen.'

*Tom is een gefingeerde naam

STUDENTENBLAD VETO
KATERN OPINIE
Jaargang 48

Nora Louwagie,
Bachelor in de sociologie

Scriptie: 'Listening to host communities:
Ghanaian's perceptions of volutneer tourism'

Doe geen vrijwilligerswerk in Afrika dat je in België niet zou doen

Elk jaar vertrekken Europese jongeren naar verre oorden om er vrijwilligerswerk te doen. Maar 'volunteer tourism' is niet zonder schaduwkant.

Je bent een jonge student. Je wilt graag de wereld zien en staat klaar om mensen te helpen. Na al het sparen van het zuurverdiende geld dat je verdiende op je studentenjob is de reis naar de andere kant van de oceaan geboekt. Je vrienden en familie juichen mee en bewonderen je moed en opoffering. Je had ook gewoon in de zon kunnen gaan liggen in Albufeira, maar jij koos ervoor om vrijwilligerswerk te gaan doen. Je start vol goede moed aan de reis en bent volledig overtuigd van je stuk.

Maar plots kelderen al je verwachtingen. Ter plaatse lijkt niemand je echt nodig te hebben en je weet niet goed wat je moet aanvangen met het werk dat je krijgt. Dat verhaal is iets heel herkenbaar voor *volunteer tourists*, mensen die op reis gaan om vrijwilligerswerk te doen. Postdoctoraal onderzoeker Wanda Vrasti vat het probleem in haar boek raak samen: *'It remains a mystery what exactly is so problematic about the country [Ghana] that requires the urgent intervention of white vacationing youths.'*

Wanneer een Ghanese student naar België zou komen om Engelse les te geven aan de middelbare school in Lichtervelde, zouden we raar opkijken

Er zit veel geld in de industrie die jonge mensen reizen verkoopt, verpakt met plaatjes van arme Afrikaanse kindjes, die daar meestal geen toestemming voor hebben gegeven. Steeds meer mensen geloven in vrijwilligerswerk op reis als een manier om iets terug te geven, om hun talenten in te zetten om een steentje bij te dragen. Op het cv staat het ook niet slecht. De realiteit is echter dat het merendeel van

zulke vrijwilligersprojecten in het 'Globale Zuiden' niet werken.

De jobs die worden gegeven als vrijwilligerswerk bestaan te vaak uit zaken die we ons enkel kunnen inbeelden in het 'Globale Zuiden'. Wanneer een Ghanese student naar België zou komen om Engelse les te geven aan de middelbare school in Lichtervelde, zouden we raar opkijken. Zeker aangezien de student geen diploma heeft, en zelfs niet eens voor leerkracht studeert. Het verschil daarbij is dan wel dat voor die Ghanese student Engels een moedertaal is, en niet voor ons als Belgen.

De pilaar waarop deze industrie steunt, is het beeld dat wit zijn normaal is. De rest is 'de ander'. Omdat lokale mensen in de categorie 'de ander' passen, kunnen we verantwoordelijk om ongekwalificeerde *voluntourists* aan het werk te zetten. We geven de leiding van een vrijwilligersproject aan een witte vrijwilliger die de buurt en de cultuur niet kent.

Onderzoek in Kenia heeft uitgewezen dat veel lokale medewerkers niet akkoord gaan met het vrijwilligerswerk dat er gebeurt, ook al zijn ze blij met de hulp die ze krijgen. Westerse vrijwilligers zien zichzelf als leidinggevend van de projecten en hebben meer controle binnen deze ondernemingen. Dat zorgt ervoor dat plannen geen wortels krijgen en vaak mislukken wanneer de westerse vrijwilliger vertrekt. De Kenianen in het onderzoek hadden niet het gevoel dat ze iets te zeggen hadden en hechtten daarom ook geen waarde aan het project.

Niet elk project is inherent slecht. Iets goeds willen doen voor je medemens is natuurlijk bewonderenswaardig. Daarmee moedig ik iedereen aan om zijn ogen open te trekken en goed na te denken wat jij echt kan bijdragen en of je aanwezigheid weldegelijk een meerwaarde is. Zo haal je meer uit je ervaring en help je de organisatie waar je mee samenwerkt echt vooruit. Een gouden regel: ben je in België niet gekwalificeerd om het te doen, doe het dan ook niet ergens anders.☺

1. Veto biedt de vele bachelor- en masterthesissen die stof aan het verzamelen zijn een kans op een tweede leven, door ze te verwerken in een opiniestuk. Over deze mening is dus tenminste een jaar nagedacht.

SJARELS CRYPTO

1. Geschenk loven (11) 2. Koude uitgang (6) 3. Organen van je moeder (8) 4. Duitse vrouw raken (9) 5. Verwarmende eenzaamheid (8) 6. Op die plank bewaar je kennis (10) 7. Tuimeling van een huisdier (6) 8. Die schuimwijn mist een lachje (8) 9. Hamerend spook (9) 10. Dode lichaam van X (9) 11. Die gebruik je om met een pistool te mikken (10)

Oplossingen van vorige editie: 1. Zuiplap, 2. Minimaal, 3. Ruintevaat, 4. Advent, 5. Broeder, 6. Stooris, 7. Boekarest, 8. Dierproeven, 9. Pickpocket, 10. Maatregelen, 11. Joint-bachelor. Middenwoord: Urtverkoppen

1.		10	3					6		3		
2.			3				6					
3.				7					3			
4.					3					3		
5.				4	9		6					
6.			6				2				10	
7.					5				4	9		
8.			2		7			8				
9.			5				8					6
10.				6	6				1	5		
11.	3			2				1				

SPONSORED BY

Geen zin om te puzzelen, maar wel goesting om een bon te winnen? Volg Veto op Instagram en ontdek waar je er eentje kan vinden die verstopt zit in een magazine!

Stuur een e-mail met je naam en de oplossing die je in de middenkolom hebt gevonden voor 19 december naar crypto@veto.be en maak kans op een van de tien **Waardebonnen van Huis Der Burgers!**

Portfolio

In deze editie van *Veto* is de beeldpagina, die trouwens uitneembaar is, een ode aan de beeldmakers die ons achter onze schermen bijstaan. Want onze fotografen hebben veel meer werk dan enkel hun *Veto*-publicaties. En wees nu eerlijk, het is een zeer mooie verademing tussen alle serieuze teksten door.

Deze week presenteren wij het werk van Florelien Soete.

**Brand de zon
in mijn gezicht
breng mij terug
uit evenwicht.**

Florelien Soete

Academische vrijheid, niet vanzelfsprekend in Europa

Europese Parlementsleden pleiten voor duidelijke regels over academische vrijheid. Wie de vrijheid niet respecteert, krijgt straf. Onder andere Hongarije lijkt het doelwit.

door Arno Faggio Del Giglio

Academische vrijheid is opgenomen in Artikel 13 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, maar de exacte betekenis is in die tekst onduidelijk. Daarom pleiten Europarlementariërs voor duidelijke richtlijnen om de academische vrijheid te beschermen.

'Wanneer we praten over handhavingsmaatregelen, komen we vaak uit bij geldboetes'

Christian Ehler, Europees parlements lid

Principieel is academische vrijheid opgenomen in de Bolognaverklaring, een verdrag uit 1999 om het Europese hoger onderwijs te stroomlijnen. Toch was het pas in 2017 dat de vrijheid voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek ter sprake kwam in de Europese Commissie, toen Hongarije de grenzen ervan opzocht.

Geldboetes

Het Europese Parlement wil de Commissie aanzetten om in alle lidstaten de academische vrijheid te evalueren. Landen die die vrijheid beperken, kunnen door de Commissie financieel onder druk gezet worden. Individuele onderzoekers en instellingen blijven dan wel bespaard van strafmaatregelen.

Christian Ehler, Europees Parlements lid uit Duitsland, verantwoordt de keuze voor geldboetes: 'Wanneer we praten over handhavingsmaatregelen, komen we vaak uit bij geldboetes. We moeten onderzoeken wat we gaan doen met regionale fondsen; maar ook naar het geld dat structureel van het Horizon Europe-fonds komt.' Ehler benadrukt dat het niet de bedoeling is om academische instellingen financieel te raken.

De academische vrijheid is een hoeksteen als het aankomt op onderzoek en de ontwikkeling van een kennismaatschappij

In november organiseerde de Science and Technology Options Assessment (STOA) van het Europese Parlement al een evenement waar academische vrijheid de hoofdrol speelde. De verschillende sprekers benadrukten het belang van academische vrijheid en onthulden hun toekomstperspectieven over de Europese regelgeving.

Central European University

Hongarije is een schoolvoorbeeld van hoe een EU-lidstaat de grenzen opzoekt. In 2018 moest de Central European University (CEU), opgericht door filantroop Georges Soros, ophoepelen uit de Hongaarse hoofdstad. De universiteit is uiteindelijk verhuisd naar het Oostenrijkse Wenen.

Ook in Polen, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk durven ze de academische vrijheid al eens met de voeten te treden, weet onderzoeks- en industrienieuwsmedium *Science Business*. Docenten worden er weggepest of veroordeeld voor hun onderzoek. Landen die druk uitoefenen op de academische vrijheid of onderzoek onderwerpen aan overheidscontrole, bleven vooralsnog ongestraft.

Hoeksteen in Europees succes

Kurt Deketelaere, secretaris-generaal van de League of European Research Universities (LERU), vindt dat de Europese Unie nieuwe regels moet ontwikkelen om juridische stappen te ondernemen tegen landen die de academische vrijheid schenden. 'We zien nog steeds dat het erg moeilijk is om snel juridisch op te treden tegen specifieke inbreuken of aanvallen op de academische vrijheid', aldus Deketelaere op de STOA.

De academische vrijheid is een van de hoekstenen van het Europese succes als het aankomt op onderzoek en de ontwikkeling van een kennismaatschappij. 'Om de ontwikkeling van openheid in het Europese onderzoeks- en innovatiebeleid verder te zetten, wil ik Europese instituten oproepen om concrete acties te steunen en zo academische vrijheid in de EU te vrijwaren', schreef Ehler in juni in een open brief. ³

Nederland kan buitenlandse studenten niet aan

Voor internationale studenten lijkt Nederland een paradijselijk oord te zijn. Dat resulteert in noodkreten, want de druk op de capaciteit van de universiteiten begint ongeremd op te lopen.

door Ella Meyvisch

Momenteel is Nederland een van de koplopers op vlak van het internationaliseren van de universiteiten. Ze bieden een heel aantal richtingen aan in het Engels. Die toegankelijkheid, aangedikt door de goede reputatie van de Nederlandse universiteiten en de relatief betaalbare studieprijzen, leidde tot een enorme toestroom van internationale studenten. Maar liefst dertig procent van de nieuwe studenten dit jaar komt uit het buitenland – dat zijn er bijna 80.000.

'De bereidheid om te groeien is er zeker, maar daar moet dan ook een financiering tegenover staan'

Ingmar Visser, directeur van College Psychologie aan de Universiteit van Amsterdam

Het initiatief om te internationaliseren kwam onder andere van de Nederlandse studenten zelf, en om goede redenen, vindt Ingmar Visser, Directeur van het College Psychologie aan de Universiteit van Amsterdam. Maar hij maakt ook een kanttekening: 'Als Nederland bijna het enige land is dat grote stappen zet in deze ontwikkeling, dan gaan we wel ten onder aan ons eigen succes.'

Internationaliseren: een goed plan?

Volgens Visser is een internationale dynamiek met nieuwe perspectieven iets positiefs, zowel voor de studenten als voor de universiteiten. 'Ons studieklimaat is internationaler, beter en sterker geworden', vindt hij. Toch mag de toegankelijkheid voor de Nederlandse studenten niet in gevaar komen. Een overvloed aan buitenlandse studenten brengt Nederland in een onevenwichtige situatie die het op den duur niet meer aankan.

Visser weet dat niemand er baat bij heeft als ze door deze problematiek het beleid zouden moeten terugschroeven. 'Het is echter wel nodig dat er ook elders in grotere mate geïnternationaliseerd wordt, of dat we met andere Europese landen een manier kunnen afspreken die voorkomt dat we overstromen', legt Visser uit.

Capaciteitsuitbreiding lijkt een voor de hand liggende oplossing, maar eist ook haar tol. 'De bereidheid om te groeien is er zeker, maar daar moet dan ook een financiering tegenover staan', aldus de Directeur van het College Psychologie. 'Dat vraagt voorzichtigheid en een concreet groeiplan, want het is niet de bedoeling dat de kwaliteit wordt geraakt. Als we ineens veel meer studenten krijgen, komt de onderwijskwaliteit in gedrang.'

Democratische prijzen, maar een kotentekort

'Wat mij vooral aantrok om in Nederland te gaan studeren is de kleinschaligheid, de openheid van de bevolking en de democratische stu-

dieprijzen', vertelt de Franse Cypris, studente aan University College Maastricht. Aline, studiegenoot uit België, vult aan: 'Daarnaast is het probleemgestuurd onderwijs, wat zorgt voor interactieve lessen in kleine groepen, meer ontwikkeld en hoogstaander in Nederland dan in de meeste andere landen.'

'Een wanhopige student vroeg zelfs in een Facebookchat of iemand een vrije zetel had waar hij op kon slapen'

Aline, Belgische student aan University College Maastricht

'Bovendien voelt het heel comfortabel aan om in een veilige en kleinschalige Nederlandse studentenstad te wonen', vindt Cypris, 'ten minste als je een woonplaats hebt kunnen vinden. Voor internationale studenten is het lastig om een kot te vinden.'

Meer nog: niet alleen studenten zijn tegenwoordig het slachtoffer van de huisvestingsproblematiek; er is sprake van een overkoepelend woningtekort. 'We kennen heel wat Belgen die elke dag over en weer rijden', zegt Aline. 'Aan het begin van het jaar vroeg zelfs een wanhopige student in een Facebookchat of iemand een vrije zetel had waar hij op kon slapen.'

Beiden spreken enthousiast over hun ervaringen tot nu toe. 'Vaak zijn studenten in een internationale omgeving als deze ruimdenkend en makkelijk om aan te spreken. Als je niet nieuwsgierig bent naar andere culturen, kies je uiteraard niet voor zo'n omgeving', luidt het.

'Dat neemt niet weg dat er soms culturele verschillen bloot komen te liggen, maar dat maakt het net boeiend', gaat Cypris verder. 'Zo begreep een vriendin uit Thailand eerst ons sarcasme niet en moesten we wennen aan de luidheid van de Italianen en Amerikanen', besluiten ze lachend. ³

Finland op z'n hoede voor het rode gevaar

Vorig jaar bleek al dat de KU Leuven inzette op een soort 'China Policy'. Broodnodig, want ook in België grasduint China naar militaire en industriële kennis. Landen zoals Finland volgen het beleid.

door [Jolien Vandoorne](#)

Terwijl Europa nog naarstig bezig is met richtlijnen opstellen voor de samenwerking, schotelen Finse technische universiteiten die al voor in december op een bedje van extra controle. Daar eechoot de Chinese taal door de gangen van de universiteiten; een verhoogd risico volgens de Finse Dienst Staatsveiligheid. Maar schuilt er dan altijd gevaar (voor een misbruik aan gewonnen informatie)?

Is mijn buur in de aula een spion?

Is mijn buur, een uitwisselingsstudent van een Chinese universiteit, dan een militair spion? Risico op spionage, politieke inmenging en intellectuele diefstal. Het Rode Gevaar loert om de hoek.

'We kiezen voor een aanpak waar we alle samenwerkingen toetsen aan een waardenkader'

[Peter Lievens](#), *vicerector Internationaal Beleid*

Toch hoeven we ons volgens Aishi Zidan, communicatiespecialist van de Finse Staatsveiligheid, geen grote zorgen te maken. 'Samenwerking is altijd nodig, maar we moeten ons bewust zijn van China's manier van denken. Die verschilt van de onze.'

Dat ze in Europa aanwezig zijn om de Finse technologie omtrent drones te bestuderen en over te nemen voor militaire doeleinden is mogelijk, maar het mag niet de eerste denkpiste zijn. Zo denkt ook Nicolas Standaert, hoofd van de onderzoeksgroep Sinologie aan de KU Leuven: 'Onderzoeksprojecten van inkomende onderzoekers of studenten moeten altijd passeren aan de ethische commissie, zonder de visering van instromers van Chinese universiteiten. Je wil nooit dat onderzoek en informatie verkeerdelijk wordt ingezet, dat geldt evengoed voor Israël of in het verleden Iran en Irak.'

Peter Lievens, vicerector Internationaal Beleid, deelt die mening: 'De KU Leuven heeft een heel open *policy* wat betreft de toelating van interna-

tionale studenten. Wanneer er aanwijzingen zijn van mogelijk dubbelgebruik of een beladen verleden van de kandidaat-student, zijn we zeker behoedzaam. We kiezen voor een aanpak waar we alle samenwerkingen toetsen aan een waardenkader.'

'Wanneer Amerika honderd jaar geleden opkwam, stond Europa ook niet altijd te springen om samen te werken'

[Nicolas Standaert](#), *hoofd onderzoeksgroep Sinologie KU Leuven*

Dat de Grote Mogendheid nog het primair doelwit vormt, heeft te maken met de hoeveelheid Chinese studenten op Europese bodem. 'Ik stel twee Jemenitische onderzoekers, tegenover duizendvierhonderd Chinese. Die laatste groep valt op door haar grootte, die soms dreigend overkomt. De norm van waakzaamheid moet altijd gelden voor alle landen, losstaand van aantal instromers,' stelt Standaert.

Heksenjacht

Als we kijken naar het huidige beeld van China dat verweven raakte in een corrupte geldcarroussel aan Afrikaanse mijndeals, verklaart dat (deels) de disproportionele aandacht en angst in het (Finse) universiteitsbeleid volgens Standaert. 'Ook de Duitse regering stapte van een pragmatische Merkelmethode richting een grotere voorzichtigheid', staft hij.

Vandaag wordt China ervaren als een dreigende boze wolf, maar het land heeft veel potentieel. 'Het kan evengoed zijn dat China over enkele jaren een meer democratische wandel opgaat.' Om nu anti-China alles verdacht te maken, is een brug te ver. 'We moeten ons niet laten leiden door angst en we mogen de Chinezen zeker niet gaan stigmatiseren', meent Standaert.

Wat als?

Samenwerking moet blijven worden gehandhaafd. De KU Leuven schaarft zich daar ook achter, want de toekomst van een universiteit blijft transnationaal. 'Wanneer Amerika honderd jaar geleden opkwam, stond Europa ook niet altijd te springen om samen te werken. Je moet je inbeelden welke beperkingen dat zou hebben gehad als we niet gingen uitwisselen.' De vergelijking is treffend voor de opkomende speler in de eerste klasse: China. ☺

Waarom wetenschappers frauderen

Fraude en slordige wetenschap tornen aan de fundamenten van de wetenschap. Dat werkt het opkomende wantrouwen in de hand. De weg naar verbetering is geplaveid met goede intenties, maar vol obstakels.

door [Sjerenó Cörvers](#)

Het is het jaar 2011. Drie jonge onderzoekers stappen naar de departementsvoorzitter van het departement Sociale Psychologie in Tilburg, Nederland. Ze vermoedden fraude bij het onderzoek van hoogleraar Diederik Stapel waarbij ze betrokken zijn.

Het gevolg? Een van de grootste fraudegevallen in de geschiedenis van de wetenschap. 55 van zijn 130 onderzoeken steunden op gefingeerde gegevens.

Ook de KU Leuven is niet gevrijwaard van louches figuren. Een van de bekendste is politicoloog Marc Hooghe, die tussen 2014 en 2017 zijn naam onder papers zette waar hij niet aan meewerkte, of de namen van collega's verwijderde.

'Wetenschappers zijn slim en weten best wat je kan doen zonder gepakt te worden'

[Gustaaf Cornelis](#), *wetenschapsethicus VUB*

Uit recent onderzoek blijkt dat 8% van de Nederlandse wetenschappers ooit data fabriceerde of naar eigen hand zette. Gustaaf Cornelis, wetenschapsethicus aan de Vrije Universiteit Brussel, denkt zelfs dat we slechts het tipje van de ijsberg kennen. 'Wetenschappers zijn slim en weten best wat je kan doen zonder gepakt te worden.'

Zijn fraudeurs bedorven, hebben zij een zwak moreel gestel of is er cultuurprobleem? Fraude is niet te wijten aan één van die redenen, zo blijkt, maar aan een complexe interactie daartussen.

Hoge druk

We moeten fraude onderscheiden van slordige wetenschap. Wetenschappers zijn mensen, en dus feilbaar. Zodra er bewust wordt

gesjoemeld is er sprake van fraude. Sjoemelen betekent dat iemand data fabricceert of wijzigt, beeldmateriaal verkeerdelijk gebruikt of aanpast, of plagiaat pleegt.

'Gemiddeld draaien onderzoekers 55 uur per week'

[Gustaaf Cornelis](#), *wetenschapsethicus VUB*

Cornelis benoemt de toegenomen druk als de belangrijkste reden van wetenschapsfraude. Die druk heeft drie vertakkingen: prestatiedruk, excellentiedruk, en publicatiedruk.

Professoren geven onderwijs, doen onderzoek en verlenen maatschappelijke diensten, zoals verschijnen in de media. De verdeling zou 40-40-20 moeten zijn, maar, zo stelt Cornelis, 'de som is meestal ver boven de 100%. Gemiddeld draaien onderzoekers 55 uur per week.' Door die prestatiedruk lopen onderzoekers soms de kantjes ervan af, vaak tegen hun zin.

Gij zult (veel) publiceren

Voor promoties beoordelen universiteiten wetenschappers op het aantal publicaties. Daar komt publicatiedruk uit voort. Een te sterke focus op publicaties leidt tot vreemde situaties zoals onderzoeken opknippen in publons (*de kleinst mogelijke publiceerbare eenheid, red.*), terwijl het voor het wereldwijde kennisbestand beter is om één coherent onderzoek te publiceren. Maar in sommige gevallen leidt het dus ook tot fraude.

Daarmee hangt de publicatiebias samen. Dat betekent dat wetenschappelijke tijdschriften een sterke voorkeur hebben voor onderzoeken die aantonen dat iets het geval is, en minder voor onderzoeken die aantonen dat iets niet werkt. Wetenschappers neigen dan naar onderzoek dat positieve resultaten oplevert, desnoods door een kleine wijziging.

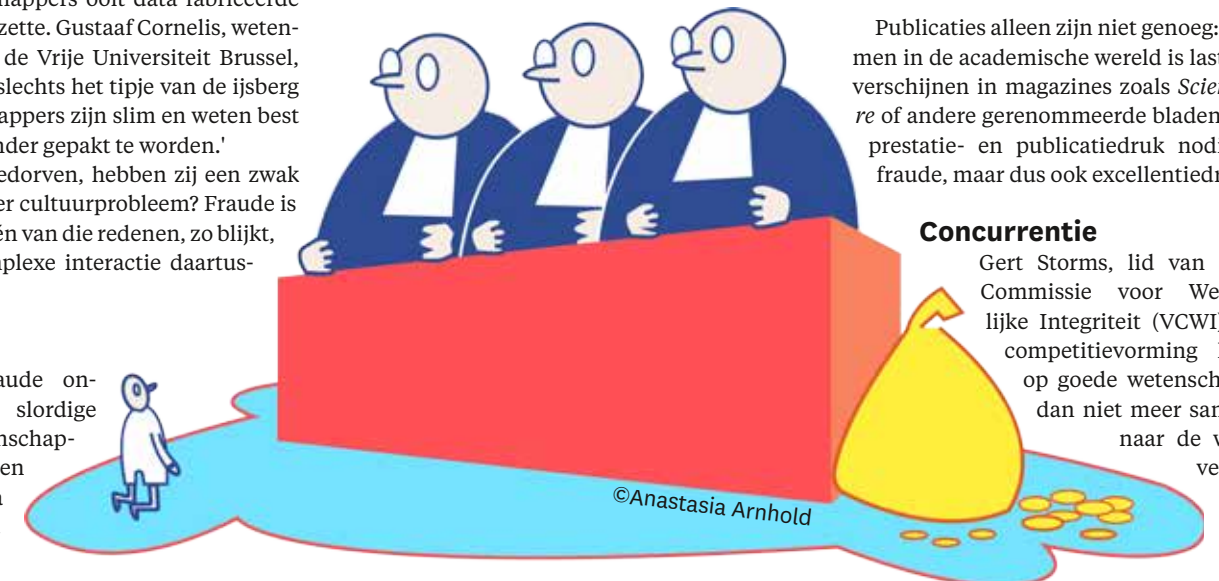
'Waarom zouden wetenschappers heiliger zijn dan de paus?'

[Gert Storms](#), *lid Vlaamse Commissie Wetenschappelijke Integriteit*

Publicaties alleen zijn niet genoeg: hogerop komen in de academische wereld is lastig zonder te verschijnen in magazines zoals *Science* of *Nature* of andere gerenommeerde bladen. Niet alleen prestatie- en publicatiedruk nodigen uit tot fraude, maar dus ook excellentiedruk.

Concurrentie

Gert Storms, lid van de Vlaamse Commissie voor Wetenschappelijke Integriteit (VCWI), vindt 'dat competitievorming haaks staat op goede wetenschap'. We zijn dan niet meer samen op zoek naar de waarheid en verliezen het

doel om het kennisbestand uit te breiden uit het oog, stelt hij. Concurrentie lokt schendingen van wetenschappelijke integriteit uit.

De wetenschapper is een ondernemer geworden die elk onderzoeksonderwerp moet pitchen aan geldverstrekkers om financiering te krijgen voor het onderzoek. Er is dan sprake van projectmatige financiering.

'Als de concurrent de regels niet zo nauw neemt en jij wel, dan delf je al snel het onderspit'

Gert Storms, lid VCWI

In zo'n milieu is het moeilijk om wetenschappelijke idealen hoog te houden. De wetenschaps-socioloog Robert Merton definieert vier wetenschappelijke idealen. De wetenschap moet kennis delen, stellingen beoordelen volgens objectieve criteria en onderwerpen aan strenge toetsing. Wetenschappers moeten zich ook onbaatzuchtig gedragen. Waar het schoentje wringt, behoeft geen verdere uitleg.

Aard van het beestje

Tot nog toe ging het over systeemfactoren. Maar ook de interne huishouding van de wetenschapper speelt een rol. Zowel Cornelis als Storms spreken van de 'aard van het beestje'. 'Overal komt fraude voor, waarom zouden wetenschappers heiliger zijn dan de paus?', vraagt Storms zich af.

Niet elk beestje heeft dezelfde aard. Opvallend is dat in 65% van de fraudegevallen de scheve schaatser een man is, zo blijkt uit onderzoek.

'50% van de onderzoeken wordt niet gelezen. Van de overige 50% wordt 25% slechts een keer gelezen'

Gustaaf Cornelis, wetenschapsethicus VUB

Persoonlijkheidskenmerken spelen zeker ook een rol bij het overgaan tot frauduleus gedrag', vertelt Storms, tevens professor psychologie aan de KU Leuven. Narcistische, machiavellistische en psychopathische persoonlijkheidskenmerken maken dat iemand eerder oneerlijk te werk gaat.

Storms stelt daarnaast dat mensen 'sterk beïnvloed worden door het gedrag van anderen.' Als je weet dat anderen een zwak moreel kompas heb-

ben, dan is de kans dat jij iets fouts doet groter. Storms benadrukt dat concurrentie dat mechanisme versterkt. 'Als de concurrent de regels niet zo nauw neemt en jij wel, dan delf je al snel het onderspit.'

Wat ook meespeelt, is in hoeverre een wetenschapper zijn identiteit aan het werk ophangt. Als werk slechts een klein deel van iemands identiteit is, staat er minder op het spel. Vereenzelviging met een baan betekent ook dat je meer riskeert om die te behouden of successen te boeken.

Schuldgevoel

Hoe kan iemand nog zonder naar gevoel in de spiegel kijken na het begaan van wetenschappelijke fraude? 's Werelds grootste fraudeur Stapel schreef in zijn boek *Ontsporing* over zijn beweegredenen. Daarin staat dat er geen moment was dat hij dacht dat hij echt verkeerd bezig was.

In het begin pleegde hij kleine vergrijpen, zoals iets niet vermelden en de zaak iets gunstiger voorstellen. Totdat hij uiteindelijk complete datasets verzon. Een dergelijke glijdende schaal komt volgens Storms meer voor in de wetenschap.

Wetenschappers produceren 1,7 miljoen publicaties per jaar

'Driekwart van de aanvragen honoreren tijdschriften niet. 50% van de onderzoeken wordt

niet gelezen. Van de overige 50% wordt 25% slechts een keer gelezen', verkondigt Cornelis. Wat maakt een frauderingetje meer of minder dan nog uit zou een wetenschapper kunnen denken.

Slappe controle

Wetenschappers produceren 1,7 miljoen publicaties per jaar. Een kritische toetsing van een onderzoek bestaat uit *peer review*. Alvorens een onderzoek in een tijdschrift verschijnt, controleren vakgenoten de paper in hun vrije tijd, zonder verloning.

Fraudeurs zijn geregeld gerenommeerde namen in hun discipline

Cornelis vertelt dat een reviewer niet standaard naar fraude kijkt. Het gaat eerder over zaken zoals de relevantie, de statistiek en of er geen sprake is van slordige wetenschap.

Het doel van *peer review* was nooit om fraude op te sporen, maar om de nieuws waarde en het belang voor de wetenschap te bepalen. Tijdschriften hadden immers maar een beperkt aantal pagina's. Dat is anders in het digitale tijdperk.

Universiteiten komen niet graag naar buiten met fraude en danken fraudeurs niet graag af. Dat beschadigt namelijk de naam van de instelling. Ook zijn fraudeurs geregeld gerenommeerde namen in hun discipline. Het mattheuseffect doet dan zijn intrede: wie naam heeft, krijgt nog meer faam. En wie een goede naam heeft; brengt meer centjes binnen.

KU Leuven

Het is niet alleen kommer en kwel in wetenschapsland. Veel gaat wel goed en wat niet goed gaat, pogen experts op te lossen. Zo ook aan de KU Leuven. Rector Luc Sels ambieert een zo integer mogelijke wetenschapspraktijk.

In *Veto* stond vorig jaar te lezen dat in mei 2020 de postdoccer Steven De Peuter voor drie jaar aangenomen is om een vragenlijst op te stellen en af te nemen over de cultuur van wetenschappelijke integriteit bij verschillende departementen. Begin november is de lijst verspreid onder alle onderzoekers die meer dan zes maanden onderzoekswerk doen aan de KU Leuven. Tot nu toe heeft slechts 5,4% gereageerd. 'Dat vind ik bijna om van te wenen,' klaagt Storms.

Een ander wapen van de KU Leuven tegen fraude is de biosketch

Gert Storms, lid VCWI

Elke doctorandus aan de Leuvense universiteit moet verplicht een seminarie over wetenschappelijke integriteit volgen. Als enige universiteit in België zet de KU Leuven geanonimiseerde meldingen van overtredingen van wetenschappelijke integriteit online.

Een ander wapen van de KU Leuven tegen fraude is de *biosketch*. Wetenschappers werden voor promotie beoordeeld op het aantal publicaties. In de *biosketch* delen sollicitanten hun vijf belangrijkste realisaties mee. Dat mag ook gaan over onderwijsprogramma's die zij ontwikkeld hebben of een verdienstelijk industrieel project.

Hong Kong-principes

Niet alleen de KU Leuven probeert wetenschappelijke fraude tegen te gaan. Fraudebestrijding draagt de wetenschappelijke wereld hoog in het vaandel. Tweejaarlijks vindt er een wereldcongres over wetenschappelijke integriteit plaats. De laatste was in Hong Kong. De Hong Kong-principes zagen daar het daglicht.

Kwaliteitsvolle peer review is de hoeksteen van wetenschap

Daarin staat te lezen dat wetenschappers niet alleen op publicaties beoordeeld moeten worden, dat er meer waardering voor negatieve resultaten moet zijn, en dat *open science* een boost mag krijgen. Maar ook dat een breed scala aan onderzoek belangrijk is, zoals replicatie, synthese of meta-onderzoek, en dat kwaliteitsvolle *peer review* de hoeksteen van wetenschap is.

Dat laatste kan alleen goed vorm krijgen als *peer reviewers* daadwerkelijk getraind worden om fraude op te sporen. Ook daar zijn bewegingen in zoals het ontwikkelen van een e-module om dat te vergemakkelijken.

Uitwerking principes

Open science is het principe dat dicteert dat de wetenschap volledig open en transparant moet opereren door bijvoorbeeld ruwe data en gebruikte software vrij te geven. 'Dat is een goed idee', volgens Cornelis. 'Meer ogen betekent meer controle.'

'Helaas zijn sommigen te verknocht aan "het spel", omdat ze groot zijn geworden in de publish or perish-cultuur'

Een ander voorstel in deze transparantiegolf is preregistratie. Daarbij beschrijven de onderzoekers hun onderzoeksonderwerp, -methode en -populatie. Op basis daarvan maakt een tijdschrift de keuze om te publiceren, zonder te kijken naar de resultaten: die mogen zowel positief als negatief zijn.

Wetenschappers zouden ook een logboek bij kunnen houden bij publicaties. Zo is makkelijker te traceren wie ergens gesjoemeld heeft. Cornelis: 'Dat is vooral bedoeld om de pakkans te vergroten, terwijl er eigenlijk een cultuurverandering nodig is.'

Langzaam maar zeker staan er ook wetenschappelijk tijdschriften op die enkel negatieve resultaten publiceren. *Veto* schreef bijvoorbeeld over het *Journal of Trail an Error* (JOTE).

Kartrekkers

Volgens Storms ligt er een grote verantwoordelijkheid bij de gewoon hoogleraren. Zij hoeven geen bevordering meer te krijgen, hun loon ligt vast, en zij zitten in beoordelingscommissies die dingen kunnen veranderen.

'Maar helaas zijn sommigen te veel verknocht aan "het spel", omdat ze groot zijn geworden in de *publish or perish*-cultuur', aldus Storms. Gelukkig zien meer en meer mensen in dat er iets moet veranderen.

Het staat hen vrij om bovengemiddeld te presteren, maar zij krijgen daar dan geen bonussen voor

Cornelis stelt een andere verbetering voor die zich niet zozeer op hoogleraren richt, maar op het beleid. Wetenschappers promoveren daarbij automatisch op basis van anciënniteit, en op basis van minima.

Het staat hen vrij om bovengemiddeld te presteren, maar zij krijgen daar dan geen bonussen voor. Cornelis: 'Zo kunnen we weer komen tot trage wetenschap, wat het behoort te zijn.'

Is een dergelijk voorstel nog denkbaar in de neoliberale overname van de wetenschappelijke wereld? De tijd zal het uitwijzen.☺

Ontdek jezelf, begin dan eens echt bij de wereld

De KU Leuven heeft al wat stappen gezet om de blik te openen richting de wereld, maar het blijft onvoldoende. Professor Chinese Studies Carine Defoort pleit voor echte multi-regionaliteit.

door [Carine Defoort](#)

Stel je voor: een Chinese universiteit geeft een vak 'Inleiding tot de wijsbegeerte' dat zich tot Chinese of oosterse denkers beperkt. Westerse critici zouden voorstellen dat de universiteit ofwel de inhoud van het vak ofwel de titel aanpast. Maar geen zorg: in China bestaat er geen filosofie-departement dat zich tot de oosterse wijsbegeerte beperkt en al helemaal niet onder een universeel klinkende titel.

Bij ons is het omgekeerde schering en inslag, niet alleen in de wijsbegeerte. In Vlaanderen kom ik dagelijks in contact met vakken, boeken, krantenartikelen, programma's of lezingen die algemene uitspraken doen, maar in feite uitsluitend steunen op westerse informatie.

Het rapport dat de Metaforum-werkgroep voor multi-regionaliteit van de KU Leuven vorige vrijdag heeft voorgesteld, stelt dat deze attitude nefast is voor de opvoeding van onze jeugd. De werkgroep heeft een eenvoudige inventaris gemaakt om haar initiële intuïtie te toetsen aan enkele gemakkelijk op te halen data: het online vakkenaanbod van enkele curricula van het academiejaar 2017-18.

In China bestaat er geen filosofie-departement dat zich tot de oosterse wijsbegeerte beperkt

Die inventaris is nu verouderd en was nooit echt fijnmazig genoeg om studieprogramma's grondig in kaart te brengen. Daarvoor hebben de leden van de werkgroep noch de expertise noch de tijd; verder onderzoek is zeker nodig. Ondanks de positieve evoluties die meerdere programma's sindsdien hebben doorgevoerd, blijft het gebrek aan multi-regionaliteit in ons onderwijs nog altijd een zorg.

Het rapport doet enkele voorstellen die ik hier in twee punten samenvat. Ten eerste, voed ons onderwijs met een ruimere regionale diversiteit. Studenten moeten meer geconfronteerd worden met data, ideeën, visies, gewoontes, kalenders, kaarten, gevoeligheden en inzichten uit heel

de wereld. Dit kan allerlei vormen aannemen: bronnen gebruiken in een ruimere waaier van talen, expertise van andere regio's aanmoedigen of specialisten uit die regio's binnen de disciplines benoemen, niet alleen als bron van informatie voor specifieke vakken over die regio, maar ook voor algemene vakken.

Een tweede voorstel is dat docenten de regionale beperking van hun vak in de titel aangeven. De overheersende focus op onszelf zou daardoor voor het eerst zichtbaar worden. Recent heeft de faculteit Letteren het vak 'Filosofische grondslagen van de geesteswetenschappen' ingevoerd. De inhoud is westers. Kunnen we niet, zoals in China, de regionale beperking van de cursus expliciet maken: 'Filosofische grondslagen van de westerse geesteswetenschappen'? Zou de cursus daardoor aan waarde inboeten? In een faculteit die niet alleen veel studenten uit andere regio's verwelkomt, maar ook expertise over andere werelddelen herbergt, zou dit een teken van erkenning en nederigheid zijn.

In het rapport had de werkgroep de hoop uitgedrukt dat de universiteit deze zaak urgent genoeg zou vinden om een initiatief op poten te zetten, zoals sinds enkele decennia gebeurt voor genderongelijkheid. Enkele onafhankelijke experts zouden met een zekere regelmaat de multiregionaliteit van ons curriculum in kaart kunnen brengen. Op basis van deze informatie kan de universiteit dan eventueel actie ondernemen.

Zo zou, naast multidisciplinariteit, ook multiregionaliteit een plaats krijgen aan onze Alma Mater. De vicerector voor Internationale Relaties, Peter Lievens, vertrouwt er echter op dat de disciplines zichzelf wel zullen redden. Wij hopen dat een groeiende maatschappelijke druk de universiteit zal kunnen overtuigen van de urgentie van deze problematiek voor de toekomst van Europa. »

Carine Defoort is professor Chinese Studies en coördinator van de Metaforum-werkgroep voor multiregionaliteit. Het verslag en een opname van het evenement zijn te vinden op de website van Metaforum. Er verscheen ook een artikel op [veto.be](#).

'In het dagelijkse leven ben ik helemaal niet zo mysterieus als op het podium'

Met haar zweverige stem en wilde podiumkunsten betovert Sylvie Kreusch sinds 2007 elke romantische ziel. Op 9 november introduceerde ze haar debuutalbum.

door [Manon Cools](#) en [Lisa De Witte](#)

Zangeres Sylvie Kreusch maakt al muziek sinds 2007. Dat deed ze eerst met haar schoolvrienden in Soldier's Heart en vervolgens met haar toenmalige lief, Maarten Devoldere, als achtergrondzangeres bij Warhaus. Nu slaat ze (eindelijk) de solo-rijbaan in met haar debuutalbum *Montbray*.

De artiest woont in Antwerpen. Wanneer de bel rinkelt, verschijnt eerst de snuit van haar hond Kratje voordat Sylvies rode lokken door de opening komen piepen: 'Is het oké dat we naar het park wandelen? Ik moet Kratje nog uitlaten.' Ze trekt haar leren jas en combat boots aan, voordat we de koude trotseren.

Redhead and raging

'I am a redhead and I'm raging'; rood haar heb je nog steeds, maar ben je ook nog zo woedend?

Sylvie Kreusch: 'Nee, absoluut niet, maar die zin heeft in de hele campagne veel betekenis gekregen. Ik ben eigenlijk al een tijdje aan het denken om mijn haar terug te kleuren, maar ik zou het nogal flauw vinden om daar tijdens de shows opeens met een blonde coupe te staan.'

'Zo lang dat ik tour, ga ik het nog eventjes rood houden. Let it all burn, dat is wat ik puur uit rage geschreven heb. Maar wanneer je je dan niet meer kwaad voelt, schaam je je wel wat. Dan denk je: Oh neen, ik voel mij helemaal niet meer zo.'

© Ferry Van der Nat

Hoe kanaliseer je terug naar die gevoelens tijdens de shows?

'Als ik de nummers live breng, is dat puur acteren. *Walk Walk* gaat over vooruitgaan en het genezingsproces na een breuk, maar dan moet je dat ineens brengen in een fase waarin je weer wat verloren bent.'

'Als je zo persoonlijk bent, kunnen mensen sneller een mening over je formuleren'

'Het is eigenlijk een beetje als een dagboek herlezen. Dat is heel belangrijk en ik denk dat iedereen dat zou moeten doen. Als je het opnieuw moeilijk hebt, kan je kijken naar die momenten en weet je dat alles terug goed komt. Je bent in staat om te genezen en om eruit te leren. Je kan wel nog geëmotioneerd worden van je eigen liedjes.'

Enkele nummers gaan over de breuk tussen jou en Maarten Devoldere (zanger van Balthazar, red.). Is het een ode aan die periode uit je leven?

'Hij is niet het centrum van de plaat; dat ben ik. Zo gaat er ook een nummer over een man die ik leerde kennen na mijn relatie met Maarten en die mij uit mijn verdriet heeft getrokken. We gaan daar niet onnozel over doen. Er is ook een nummer dat over vriendschap gaat. De plaat gaat meer over mezelf en wat er op mijn pad is gekomen na de breuk.'

'Elkaar vergeven is "the best way of healing"'

'Vanaf het moment dat een breuk verwerkt is, kan dat ook echt wel. Elkaar vergeven is *the best way of healing*. Dat doe je niet voor die persoon, maar voor jezelf om die kwaadheid los te laten, want dat is super vermoeiend.'

'Dat is de reden waarom mensen verbitterd zijn, omdat ze woede vasthouden. Dat is misschien ook een beetje mijn boodschap met de figuratie van Maarten in de videoclip van *Let it all Burn*: je kan er mee lachen achteraf.'

Een open (dag)boek

Heb je soms spijt dat je jouw dagboek met al die mensen hebt gedeeld?

'Ja (*lacht*). Als je zo persoonlijk bent, gaan mensen ook sneller een mening over je kunnen formuleren. Als ik een mega conceptueel album had geschreven over bomen, dan zou niemand snel een oordeel over mij kunnen maken.'

'De plaat is sowieso keïmanisch; een beetje zoals een liefdesbreuk aanvoelt'

'Maar soms krijg je zulke mooie complimenten van mensen. Je voelt je als muzikant vaak nutteloos in de wereld en op die momenten denk je: Wow, ik heb echt mensen geholpen met een liedje zoals *Walk Walk*. Dat is keïschoon en dan besef je dat je het eigenlijk daarvoor doet.'

Heb je een favoriet lied op je nieuwe album?

'Nee, eigenlijk niet. Ik vind dat echt moeilijk. Ik zeg altijd dat de moeilijkste nummers de vrolijkste zijn. Dan ben je er het meest trots op omdat er niets zo moeilijk is als een vrolijk nummer maken dat wel nog geloofwaardig is, dat zijn *coolness* nog niet is verloren. Maar het zijn allemaal mijn baby's.'

'Een rode draad is niet echt aanwezig doorheen het album. Het tempo doet veel en technische dingen zijn daarin heel belangrijk. Je moet een bepaald hoogtepunt bereiken en dan weer dalen. Maar qua verhaal loopt alles een beetje door

elkaar. De hele plaat is sowieso keïmanisch; een beetje zoals een liefdesbreuk aanvoelt. Dat is wel leuk, want daardoor zit er genoeg variatie in.'

Ben je dan tevreden als je hoort dat Adele de shuffleknop heeft laten verwijderen bij albums op Spotify?

'Wat heeft ze gedaan? Bestaat er een shuffleknop bij albums? De volgorde van je plaat en je liveset is heel belangrijk. Een nummer kan zoveel beter zijn als het na een bepaald ander nummer komt. Daar wordt keïhard over nagedacht. Ja, die shuffleknop is gewoon heel *voos*, tout court.'

De echte Sylvie

Op de kunstschool kon je aan jouw creativiteit geen uiting geven. Waar heb je dan de Sylvie gevonden die je vandaag bent?

'Dat is er niet opeens gekomen, maar is gegroeid door onder andere op het podium te staan. Ik ben rustiger dan vroeger. Je blijft gewoon evolueren en hopelijk in de goede richting (*lacht*). Maar het kan ook opeens downhill gaan.'

'Wie ik ben op het podium is vooral iemand die ik in het echte leven wil zijn'

'Bij momenten voel je dat je er echt totaal niet inzit. Maar het is dan een kwestie om dat niet te laten zien. Vaak komen mensen na een concert vertellen hoe zelfzeker ik eruit zag terwijl ik het totaal niet heb gevoeld. Het is de kunst van mijn gevoelens een beetje te verbergen. Als je een slechte dag hebt, is dat niet altijd even gemakkelijk.'

Staat dé Sylvie dan op het podium?

'Ik heb me dat twee jaar lang afgevraagd: ben ik dat wel? Het is niet dat je op het podium staat en heel zelfbewust een rolletje aanneemt. In het dagelijkse leven ben ik helemaal niet zo mysterieus als op het podium of ga ik meer de confrontatie uit de weg. Het is een vergrote versie van mezelf. Je kan dat vergelijken met hoe wij onszelf voorstellen op Instagram: je wilt trots zijn op jezelf.'

'De dingen die ik zeg in mijn teksten en de manier waarop ik zelfverzekerd op het podium sta, dat ben ik. Maar dat is ook vooral iemand die ik in het echte leven wil zijn. Het zit in mij, maar misschien moet je dat niet elke dag zijn. Je kan niet elk moment van de dag de beste versie van

jezelf zijn. Je acteert dus voor een deel binnen je eigen rol.'

Heb je ambities om ooit een acteercarrière te starten?

'Nee. Ze vragen me vaak om in videoclips mee te spelen, maar ik weet niet of ik kan acteren. Ik vind dat heel moeilijk, zeker met tekst. Maar ik zou wel nooit "neen" zeggen wanneer David Lynch mij aanspreekt; dat zou dom zijn.'

'Ik ben het gewend om de controle te hebben'

'Met je eigen projecten heb je zoveel controle over alles, maar als actrice in een film heb je dat niet. Dan ben je zo'n popje van de regisseur en dat zou ik misschien niet aankunnen, omdat ik het gewend ben om de controle te hebben.'

Regisseur je al jouw videoclips zelf?

'Ik maak alle moodboards, en dan regisseer ik samen met Alessandro Cangelli. We kennen elkaar al sinds het derde middelbaar. Hij begrijpt wat ik bedoel.'

'Alessandro is ook de ontwerper van de albumcover. Oorspronkelijk was het een handtas, gemaakt door Stef Van Looveren, een van mijn beste vrienden en een zotte kunstenaar. Elk detail is krachtig en zegt veel. Ik vond het belangrijk dat de albumcover niet gewoon een fashionshoot was, maar dat het ook iets poëtisch heeft. Tijdens het videobellen had Stef voor de grap een van de hoofdjes van het koppeltje ervan gehaald. Ik dacht: genius! Opeens had het zoveel meer betekenis.'

Je wordt vaak omschreven als een muze, maar wie of wat is jouw muze?

'Kratje, mijn hond. Maar ik heb meerdere muzes: mijn beste vrienden, bepaalde liefdes of dates. Op een manier is ook je ex nog altijd een muze. Muzes zijn mensen die je gevormd hebben als persoon; iedereen heeft een muze.'

'Ik blijf zingen, dat is onvermijdelijk. Het is mijn uitlaatklep'

'Ik haal soms ook ideeën uit films. Voor de videoclip van *Please to Devon* hebben we bijvoorbeeld inspiratie gehaald uit een Italiaanse film van in de jaren 60, *The Girl with the Pistol*. Ik ben

een dromer en dat is misschien juist een romantische ziel die graag in een film wil leven. Mijn muziek is daarom heel filmisch.'

Heb je soms spijt dat je deze job doet?

'Ja, vaak. Ik heb geen back-up. Soms denk je: wat een onrealistische job. Je hebt niet die houvast en elke dag is een verrassing. Ik hoop gewoon dat ik genoeg financiële vrijheid heb, zodat ik een familie kan stichten.'

'Ik zou sowieso blijven zingen, hoor. Dat is onvermijdelijk, want het maakt mij gelukkig. Het is mijn uitlaatklep.'

Wat mogen we verwachten van je concert in Het Depot op 21 december?

'De eerste keer dat ik in Leuven was, was het zo gezellig en klein in STUK. Ik hoop wel dat er wat meer mensen komen de volgende keer (*lacht*).'

'Het wordt de gewone set, maar dan zonder onze gewoonlijke percussionist. Die is gevallen en ligt de komende zes weken plat. Het gaat wel goed komen hoor, maar als je geen corona hebt, kan je dus nog altijd vallen.' ☺

door [Helena Van Schelvergem](#)

De nieuwe coronamaatregelen en alsmar da-lende temperaturen dwingen ons om binnen te blijven. Toch zijn er nog culturele evenementen die het waard zijn om even voor buiten te komen in deze winterse dagen. Enkele evenementen om de culturele verlangens in te lossen.

Bovary **30CC/Schouwburg**

Dinsdag 7 December, 20u00

Carme Portaceli en Michael De Cock, die al de voorstelling *Mrs Dalloway* voortbrachten, brengen nu een ander iconisch vrouwelijk personage uit de literatuur tot leven: *Madame Bovary*, van Gustave Flaubert. Hun theaterstuk benadert de mannelijke visie op het vrouwelijke hoofdpersonage en hoe die man-vrouw ongelijkheid nog steeds een snijdend actueel thema is. Historisch gezien zorgde Flauberts boek al voor ophef en liet het de Franse maatschappij op haar grondvesten daveren, wat een sensationele achtergrond biedt voor deze vertolking.

Prijs: 18, 16 of 13 euro (20 procent korting met cultuurkaart)

Geert Mak Lectio Chair Lezing 2021 **30CC/Schouwburg**

Woensdag 8 december, 17u00

Nederlands' bekendste schrijver en historicus leidt deze lezing gebaseerd op zijn boek, *De levens van Jan Six. Een familiegeschiedenis*, over de markante 17de-eeuwse kunsthandelaar Jan Six. Hij neemt je mee op een boeiende ontdekkingsstocht door de geschiedenis. Erna volgt een signeersessie, dus breng zeker jouw exemplaar mee voor een handtekening (en misschien een korte babbel!).

Prijs: 10, 9 of 7 euro, Gratis voor KULEuven personeel en studenten, met reservatie via de site van 30CC.

Concert BANGelijk! Arenbergorkest **Pieter De Somer Aula**

Vrijdag 10 december, 20u30

Het Arenbergorkest brengt een mix van klassieke muziek en filmmuziek. Het veelzijdige programma laat zeker niemand in de kou staan, of het nu gaat om een liefhebber van klassieke muziek, een curieuze student, of een filmfanaat. Van Beethoven tot Hans Zimmer, dramatiek zal zeker niet ontbreken.

© Ferry Van der Nat

Prijs: 12 euro, 6 euro (voor studenten) (5 euro met cultuurkaart)

Lichtparcours (un)Holy light Leuven

Zaterdag 11 tot zaterdag 18 december

Gent lichtfestival wie? Leuven schotelt haar eigen intieme lichtparcours voor met dank aan de Franse curator Juliette Bibasse. Ze koos voor vijf internationale topartiesten die Leuvense monumenten omtoveren tot een magische lichtervaring. Vergeet niet de nocturne in de Kruidtuin op 18 december (van 17u00 tot 22u00) te noteren in je agenda. Daar kan je genieten van een hapje en thee samengesteld door Onien, met een prachtig lichtkunstwerk als setting.

Gratis

The Shining Cinema ZED

Maandag 13 december, 17u00

Deze meesterlijk geësceneerde horrorklassieker van Stanley Kubrick is tegelijk een nagelbijter en een diepgaande filmervaring. De vertoning wordt ingeleid door professor filmgeschiedenis Roel Vande Winkel. Niet aan te raden voor studenten die deze blok zullen vastzitten met die creepy kotgenoot aan het einde van de gang...

Prijs: 4 euro met een ZED Studentenkaart (gratis aan te vragen via www.cinemazed.be/studentenkaart).

KNAL! Common grounds BAC ART LAB KULEuven

Donderdag 16 december, 20u00

In het kader van het KNAL! Stadsfestival onderzoeken studenten van de LUCA School of Arts de relatie tussen beeld en muziek. Er wordt in het bijzonder gelet op het samenvallen van verschillende invalshoeken: denk maar aan digitaal en analoog, visueel en geluid... Het belooft een veelbelovende, unieke en artistieke ervaring te worden!

Prijs: 12 euro (8 euro met cultuurkaart)☺

December

Kunst hoeft niet monumentaal te zijn om iets te vertellen. 'Kleine kunst' herbergt woordkunst in zijn fijnste vorm, om in te verzinken, te overpeinen en van te genieten.

door Bruno De Waele

'Goedemorgen, mooie stad', fluisterde de tekenaar achter zijn bevroren raam. Het was december, de maand waarin de winter zijn tol kwam opeisen. Hij keek naar de slapende huizen met gesloten luiken, verzegeld met hooibalen en lappendekens. Uit de schoorstenen wentelden dikke rookpluimen, die de hemel onheilspellend grijs kleurden. Hij kleedde zich geruisloos aan opdat hij zijn vrouw niet zou wakken, maar de waarheid was dat ze nooit sliep in december. Uit schrik om nooit meer wakker te worden, luisterde ze nachtenlang naar het gekraak van hun huis. En bij dageraad keek ze vol onmacht toe hoe haar man zich in stilte omkleedde en droomde van een raam met een luik, misschien zelfs een lappendeken tegen de volgende winter.

Aan de ontbijttafel mijmerden ze over het heden als was het slechts een droom. Ze zaten naast elkaar, even versplinterd als de tafel waar ze aan aten. De vrouw sneed een grote homp bruin brood af en at de kruimels op met haar natte vinger. Op de stoof naast haar borrelden twee eieren die ze na enkele zwijgzame minuten eruit viste en op tafel legde. In het lauwe water verpulverde ze een blokje amandelzeep en heel even maakte december plaats voor de lente.

Toen de kolen hun warmte hadden verloren, groef de tekenaar het zwarte goed uit de stoof en ging in stilte voor zijn vrouw zitten. Op zijn schoot rustte een vel papier waar hij sinds jaar en dag op had liggen tekenen. En elke dag opnieuw, als stille getuigenis van zijn armoede, wreef hij de sierlijke lijnen van de dag ervoor uit tot niets anders dan zwart stof. Gebocheld over zijn blad zocht hij met korte tussenpozen het schuim op in de ogen van zijn vrouw en tekende het mooiste wat er bestond. 'Een fortuin zonder geld', lachte hij haar altijd toe. 'Daar kan je niet van eten', vervolgde zij met een scherpeheid waar hij de ernst niet van inzag.

Dagen werden weken, weken werden maanden, maar de kilte van december werd verlengd met een jaar. De stad bezweek onder het gewicht van de winter. Luiken bleven maandenlang dicht zonder een zonnestraal binnen te laten. En als ze al eens krakend opensloegen, lag de stad gehuld in een walm van warm schapenvel en verhit ijzer: het medicijn tegen de onzichtbare dood. De tekenaar rook het ook toen hij terugkwam van de wettelijke markt, zijn mand gevuld met enkele eieren en een fles vette melk. Hij bleef voor zijn deur staan en voelde in de koelte van december voor het eerst een soort geveinsd geluk. Maar het duurde niet lang of een koude wind sneed de straat in twee en joeg hem terug naar binnen. 'De dood kan fluiten', zei zijn vrouw zacht toen hij aan het raam stond en ze hoorden hoe de wind zichzelf binnenliet langs haarfijne kieren. 'Je moet je werk verkopen, anders bevriezen we een dezer dagen', fluisterde ze met haar gebroken lippen. Toen drong het pas tot hem door: december eist zijn onvermijdbare tol.

De volgende ochtend wikkeldde hij haar zwarte ogen om in een doek en vertrok hij met zijn meesterwerk onder de arm geklemd. De tekenaar wou zijn werk verkopen om slechts enkele dagen langer te leven, maar wist niet waar te beginnen. Hij kruiste verschillende huizen en verzamelde zijn ontbijt in de geur van oploskoffie en vers brood, dat uit verschillende luiken droop. Plots bekwam hem een merkwaardig gevoel van ongemak. Zijn ingewanden verscheurden elkaar en zijn bloed stelde tot achter in zijn keel. Hij kende de listen van december, maar dit was een van de dood. 'Ik heb nog niet ontbeten', fluisterde hij, waarop hij zijn evenwicht verloor en de tekening liet vallen. Zijn vrouw keek hem droevig aan vanop de straatstenen. Hij raapte het voorzichtig op en bleef een poos verwilderd staan. 'Deze tekening is twee dagen oud', stammelde hij verward uit.☺

Buiten de bühne: Lisa Foster < interview

'De filmzaal is ook mijn studieobject'

Het kleine, donkere kamertje achterin de cinema is voor velen onbekend terrein, maar niet voor Lisa Foster. Als ze niet in haar atelier is, werkt ze als projectionist in Cinema ZED.

door Jolien Vandoorne en Hanne Van den Baere

Een reeks aan toevalligheden bracht Lisa Foster in Leuven. Zo kwam de Nederlandse door een uitwisseling al in Gent. Hoewel ze haar portfolio daar inleverde om illustratie te studeren aan de KASK, kwam Foster terecht op de banken in de richting Animatiefilm. Haar eindwerk *Heen en Weer* werd gedraaid op het Kortfilmfestival in Leuven. Kunst en film; verschillende media verstrengelen zich in Fosters wereld.

'Als dezelfde vacature openstond bij Kinopolis had ik het niet gedaan'

Vandaag is de beeldende kunstenaar terug te vinden in de projectiekamer van Cinema ZED waar ze als projectionist haar dagen vult. Een job die haar op het lijf geschreven is: 'Als filmmaker begrijp ik de intentie van de regisseur en de taal van het beeld. Zo kan ik de film vertalen naar het brede publiek', verklaart Foster. Dankzij haar komen de films in Cinema ZED goed tot hun recht.

Kunst en vermaak

Foster heeft een grote connectie met cinema. Als kind wou ze alle films duizend keer bekijken en later werkte ze als student in de bioscoop. Toen was het om popcorn op te ruimen; nu ontfermt ze zich over een vlot verloop van de voorstellingen. 'Ik zorg ervoor dat het licht en geluid juist zijn afgesteld, de film en reclame elkaar correct opvolgen en er eventueel een voorgesprek kan zijn.'

Als een ware curator zorgt Cinema ZED voor een selectie aan betere films met een kunstig kantje. Daardoor schotelt de eigenzinnige bioscoop de beeldende kunstenaar een goed menu voor. 'Als dezelfde vacature openstond bij Kinopolis had ik het niet gedaan. Voor mij is er nog een verschil tussen kunst en vermaak, waarbij de cinemagigant vooral focust op dat laatste', legt Foster uit.

Tegelijk biedt Fonk (*Productiehuis aangesloten bij Cinema ZED, red.*) allerlei kansen buiten de kleine techniekkamer achterin de zaal. Van posters, illustraties tot creatieve inspraak, Foster

grasduint verder in het domein met een gemotiveerd team aan cinemafanaten.

De film(zaal) als studieobject

Doordat Fosters werkdag doorspekt is met fragmentarische filmstukjes, doet ze ook geregeld inspiratie op in de cinemazaal. 'Mijn vrije tijd tussen de filmvertoningen door spendeer ik aan de administratieve kant van mijn kunst, hoewel ik soms ook een vlugge schets durf te maken', geeft ze toe.

'Soms verander ik van shift om als eerste een film mee te kunnen pikken in de bioscoop'

Aan inspiratie ontbreekt het niet bij Foster. Integendeel, naast de beelden op het breedbeeldscherm kijkt ze vooral naar de connectie tussen mensen en hun emoties in de donkere zaal. 'Als de lampen terug aangaan na afloop van de film hoor ik graag wat de mensen ervan vonden', vertelt de projectionist. Daarna slorpt ze die interacties en meningen op in haar eigen kunstige verhaal.

Toekomstkleuren

Hoewel sommige artiesten het moeilijk kregen tijdens de covidpandemie, ontloopt Foster een gunstige tijd om met verschillende media aan de slag te gaan. 'Enkel illustreren zou me belemmeren, daarom ga ik altijd een stapje verder', vertelt Foster. In de periode dat de cultuursector haar deuren moest sluiten, morrelde ze dagelijks aan een nieuwe productie. 'Ik stortte me zodanig op het project dat een terugkeer naar de dagelijkse routine in Cinema ZED even wennen was.'

Het is nog even geduldig wachten, maar in de tussentijd maakt Foster nieuw materiaal en zorgt ze voor allerlei exposities. Ze schaaft zich ook achter een nagelnieuw project: *Copper & Light*. 'Dat samenwerkingsverband geeft jonge artiesten zichtbaarheid, kansen en ondersteuning, want als jonge kunstenaar is het niet makkelijk om jezelf te lanceren', licht Foster toe.

Hoe komt een voorstelling nu eigenlijk tot stand? In *Buiten de bühne* duiken we achter de doeken, voorbij de artiesten op het podium. Deze editie: Lisa Foster, projectionist bij Cinema ZED en beeldend kunstenaar.

© Miette

En kijkt Foster liever thuis films of op het grote scherm? 'Soms verander ik van shift om als eerste een film mee te kunnen pikken in de bioscoop. De thuiservaring houd ik voor wanneer ik delen van de film al vaker heb gezien tijdens het projecteren.'☺

'Je moet er soms over gaan om te weten waar de grens ligt'

© Miette

Jan Jaap van der Wal stopt als presentator van 'De Ideale Wereld'. Zijn ideale opvolger: 'Martine Tanghe! Ik zou het liefst opgevolgd worden door iemand die minder grappig is.'

door Jan Costers en Wolf France

Op 25 november trokken we naar de studio's van Woestijnvis in Vilvoorde. Net op het moment dat er voor de eerste keer iemand last minute als gast moest invallen, mochten we een aflevering van *De Ideale Wereld* bijwonen. De aflevering stond in het teken van de dertigjarige verjaardag van Zwarte Zondag en de wanpraktijken bij Post-NL. Na de aflevering praatten we met een Stella in de hand met Jan Jaap van der Wal na over zijn nieuwe zaalshow, de toekomst van *De Ideale Wereld* en humor in het algemeen.

De Ideale Wereld

We vallen dan maar met de deur in huis, u stopt als presentator van DIW. Zijn er specifieke redenen waarom je beslist hebt om te stoppen?

Jan Jaap van der Wal: 'In mei ga ik het vier jaar gedaan hebben. Ik ben iemand die altijd nieuwe dingen wil doen en heb dat eigenlijk mijn hele carrière gedaan. Het programma gaat ook door, dus dan kan het ook eens een andere kant op. Ik heb ideeën om op een andere manier verder satire te maken, maar dat is allemaal nog heel pril dus daar kan ik nog niks over zeggen. De voornaamste redenen zijn dus dat het goed zou zijn voor zowel mezelf als het programma om wat verandering te hebben.'

'Als je in een zaal staat voor mensen die gekozen hebben om naar jou te komen, is dat enorm veilig'

Is de volgende presentator dan beter iemand die wat anders is dan jou, om een soort stijlbreuk te creëren?

'Toen ik Otto-Jan verving, is het programma een beetje veranderd. Daardoor heeft iedereen ingezien dat je het programma ook op een andere manier kan maken. Bij de zoektocht naar een nieuwe presentator zal er ook gekeken worden of die een andere richting kan inslaan – met behoud van alle dingen die goed zijn en werken, natuurlijk.'

Denk je dat het programma inhoudelijk hetzelfde blijft, of dat het kan blijven evolueren en heruitgevonden worden?

'Dat moeten we nog zien natuurlijk, maar ik neem aan van wel. Kijk, het heeft ook de status binnen Canvas van een belangrijk programma. Het is een programma dat letterlijk iedere keer een beetje anders is dan de keer ervoor. De gasten en items verschillen, maar de dynamiek die het programma maakt wat het is, zal zeker blijven

bestaan.'

We moeten het uiteraard vragen: is er al zicht op wie de opvolger zal zijn?

'Ja, daar is zicht op. Er zijn allerlei gesprekken, maar ik ga daar uiteraard niets over zeggen. Otto-Jan had mij indertijd opgebeld, maar ik heb gezegd dat het niet aan mij is om de opvolger te bellen. Het is niet mijn programma. Dat moet Woestijnvis doen, en die zijn daar ook mee bezig.'

Stel dat u toch zou mogen kiezen, hebt u dan een ideale opvolger in gedachten?

'Eigenlijk niet. Liefst iemand die minder grappig is dan ik, anders ga ik wat jaloers worden. (lacht) Martine Tanghe!'

Heeft corona dan ook een doorslag gegeven bij jou om na vier jaar te stoppen?

'Nee. Daardoor kregen we net een soort betekenis. Ik heb heel veel berichten gekregen van mensen die zeiden dat het fijn was dat we er waren of dat we hen er doorheen trokken. Het programma kreeg zo een extra laagje dat heel bijzonder was. Nu we weer met een man of vijftig in de studio zitten, is het wel aangenamer. Ik hoop ook dat er ooit weer tachtig mensen aanwezig kunnen zijn.'

Was het vreemd om als cabaretier een show op te voeren voor een lege zaal?

'Ja, dat is eigenlijk belachelijk. Je gaat daardoor iets minder spelen en iets meer vertellen. Je voert meer een betoog met grappen dan dat je probeert grappig te zijn. De beelden bleven en de verhalen kon je blijven maken, maar het was wel anders. Ik had wel veel meer de connectie met de kijker toen. Het was echt jij en ik. Jij in de huiskamer en ik hier in de studio.'

Troisième

Er komt een nieuwe zaalshow aan. Heb je het gevoel dat je daar meer jezelf kan zijn dan in een programma?

'Klopt. Als je in een zaal staat voor mensen die gekozen hebben om naar jou te komen kijken, is dat enorm veilig. Het is dan veel moeilijker om verkeerd begrepen te worden. Je hebt de context van de zaal, mensen zien je lichaamshouding en je gezichtsuitdrukking. Mensen moeten ook de hele show uitkijken, dat is dus helemaal anders dan een televisieprogramma.'

We zien dat veel presentatoren blijven terugkeren naar zaalshows. Is dat dan het magische daarvan?

'Ik ben in eerste instantie comedian. Ik heb altijd in de zalen gestaan en ben pas later beginnen te presenteren. Het heeft iets magisch om in een zaal te staan. Ik snap dus heel goed dat Erik Van Looy en Otto-Jan dat ook eens willen doen. Het

levert ook geld op, natuurlijk. Als je zestig keer een zaal uitkoopt waar 800 mensen zitten, daar moet je flink wat televisieprogramma's voor presenteren.'

'Maar ik doe het allebei. Het leuke aan televisie is dat je iedere dag opnieuw moet beginnen. Een televisieprogramma maken vind ik heel leuk, maar een zaalshow ook. Ik speel die een vijftigtal keer, maar dat is voor mij wel echt een maximum. Er zijn collega's van mij die 200 keer dezelfde show spelen, daar zou ik niet aan moeten denken.'

Als je een zaalshow vijftig keer speelt, verandert die zaalshow dan doorheen de tijd?

'Ja, je verzint er altijd dingen bij. Er komt een zinnetje of een grapje bij. Het verandert ook per zaal waar je staat. Ik denk dat het voor 85 procent hetzelfde is, maar die 15 procent is telkens anders en dat moet je ook doen, want anders ben je een soort mijnwerker, maar dan op het toneel.'

'Maar als iets goed is, is het goed en heeft het niet veel zin om het aan te passen. Dingen kunnen nu eenmaal heel goed in de volgorde liggen. Soms klopt het gewoon als je eerst dit vertelt en dan dat. Maar ik laat tussendoor altijd wel ruimte om nieuwe dingen te doen.'

Nu is je zaalshow drie keer uitgesteld geweest. Is de boodschap ondertussen veranderd?

'Wel, beide keren had ik hem nog niet geschreven. Ik moet hem nu ook nog schrijven. Ik doe dit nu al bijna 25 jaar en ik weet dat als het verhaal er zit, het goed komt. Dan moet het er gewoon nog uitkomen. Waarschijnlijk gaat dat in de laatste twee weken gebeuren, misschien ook wel op de laatste dag.'

'Als je iedere avond staat te kotsen, moet je misschien nadenken om iets anders te gaan doen'

'Maar iedereen doet het op zijn eigen manier. Ik heb eens geprobeerd om het een half jaar van tevoren te schrijven, maar daar word ik ongelukkig van. Ik heb nu wel al dingen uitgeschreven, dat doe ik normaal nooit. Maar halverwege dacht ik: "Jezus, wat een gedoe. Ik zeg het wel gewoon op het toneel!"'

Heeft u de deadline van de eerste show nodig om die show in elkaar te steken?

'4 december is de eerste try-out van de show. Op 1 december (dit interview werd voor 1 december afgenomen, red.) ga ik in een hotel zitten om

alles achter elkaar te zetten. De eerste try-out is altijd paniek, maar in die paniek gaat alles goed. En dan denk je: "Godverdomme, ik heb het weer voor mekaar gekregen." De tweede try-out is dan weer altijd super kut, want dan denk je dat je het kunt. De tweede try-out, die helaas al uitverkocht is, daar moet je eigenlijk niet bijzijn. Vanaf de derde kan je langzaam verderbouwen.'

Ben je nog nerveus om op te treden? Er zijn mensen die nog steeds moeten overgeven voor ze het podium op kruipen.

'Nee. Als je iedere avond staat te kotsen, dan moet je er misschien over nadenken om iets anders te gaan doen. Ik heb me vanaf het begin het beste op een podium gevoeld. Ik was daar gelukkig en voelde me fijn. Maar ik sta er ook met een verantwoordelijkheid natuurlijk, het moet wel lukken.'

'Ik kan ook goed improviseren. In een week kan ik van een uur naar een uur en een kwartier als het moet. En ook ik val wel eens stil, maar mensen denken dan altijd dat het erbij hoort. Dat zorgt ervoor dat ik een beetje kan nadenken en zo weer verder kan.'

Humor

We hebben een paar jaar geleden Thomas Huyghe geïnterviewd, die erop hamerde dat DIW geen nieuwsprogramma is, maar satire. Is dat een verdedigingsmechanisme, zodat jullie altijd kunnen zeggen 'het is satire, dus'?

'We proberen uit te leggen waar het nieuws vandaan komt, maar onze opdracht is humor. John Stewart zei het ook eens: "Ik ben geen opiniemaker, ik ben een comedian." Dat is zo, maar voor een heel groot publiek ben je dat wel en daar moet je ook niet van weglopen. Maar het is niet met die reden dat we 's ochtends allemaal naar hier komen, dat doen we nog steeds met de reden om te

maken wat we grappig vinden.'

Je haalde John Stewart aan. Zijn er mensen waar je in het begin of nu nog altijd naar opkijkt als de ideale presentator?

'Ja, Stewart is de beste. Hij doet inmiddels een programma op Apple TV, daarin is hij heel erg activistisch. Ik heb hem ook al een paar keer ontmoet en weet dat hij zo is. Ik vind dat persoonlijk iets te activistisch, maar zeker in de *Daily Show*-periode was het echt ongeëvenaard wat hij deed.'

Laat je je bewust door mensen als John Stewart inspireren? Door zijn stijl, door zijn methodes?

'Je kijkt heel goed naar zulke mensen, maar je moet het altijd op je eigen manier doen. Er zijn zeker dingen die je imiteert als ze werken. Ik kijk na een raar moment altijd vreemd, omdat ik weet dat dat up-close in beeld komt en dat dat bijdraagt aan de grap. Dat zijn wel dingen die je leert van mensen als John Stewart.'

'In de context van De Ideale Wereld zou het geen goed idee zijn om gezellig te gaan doen met iemand van het Vlaams Belang'

Canvas maakt deel uit van de openbare omroep. Zorgt dat ervoor dat je minder of meer activistisch kan zijn dan bij commerciële zenders?

'Commerciële zenders zijn helemaal niet activistisch. Ze willen namelijk geen sponsors kwijt-raken. Wij hebben dat probleem niet. Wij zijn een

beetje het brutale neefje dat alles durft te zeggen en zo wordt er ook naar ons gekeken. Ik heb het idee dat we alles kunnen doen wat we willen. Het enige waar je rekening mee moet houden is dat er in de gasten genoeg mensen van elke partij zitten. Als je politici uitnodigt, moet je dat wel in de gasten houden.'

Je spreekt over de gevoeligheid van het uitnodigen van politici. Zou je bijvoorbeeld een Vlaams Belanger uitnodigen als gast?

'Ik denk dat in de context van De Ideale Wereld, het geen goed idee zou zijn om gezellig te gaan doen met iemand waar je het overduidelijk niet mee eens bent. We vragen ons elk jaar af of we dat al dan niet moeten doen en waarom we dat zouden moeten doen.'

'Het is onze intentie om de mensen te doen lachen, zonder dat we een politiek standpunt innemen'

Binnen die club zijn er ook niet zo gek veel mensen met wie je dat kan doen. Maar ik geloof dat ze heel blij met ons zijn. Vlaams Belang Tv (*satirische rubriek waarin het videokanaal van Vlaams Belang wordt gedubd, red.*) wordt heel gretig gedeeld onder hun achterban. Onrechtstreeks zijn ze dus toch nog aanwezig in de show.'

Dus het feit dat Vlaams Belang nu een groot deel uitmaakt van de raad van bestuur van de VRT bepaalt niet hoe je met hen omgaat?

'Nee, dat is iets voor de VRT, wij zijn maar een heel klein onderdeel. De VRT mag dat oplossen. In nieuwsprogramma's moet de VRT onpartijdig

zijn, maar wij zijn in de eerste plaats entertainment en maken onze eigen keuze. Daarin zijn we dus echt geen nieuwsprogramma.'

Bij zo'n onderwerp als het Vlaams Blok kunnen jullie redelijk ver gaan. Hoe moeilijk is het om die grens af te tasten?

'Dat is niet zo moeilijk. Je hebt je eigen grens en de grens van het publiek. Je moet er soms ook over gaan om te weten waar de grens ligt. Bij iets als Vlaams Blok bepalen zij ongeveer de grens. Soms komen ze met commentaar, maar het zij zo. Ik lees het ook niet, want het interesseert me niet. Ik weet niet of er vanavond iets gaat komen, maar ik denk dat het wel zal meevallen.'

Merk je een verschil in de grens van wat kan bij humor bij het programma en bij jezelf?

'Ik denk dat onze grenzen niet zo heel erg van elkaar verschillen. Wat wel een cassant verschil is, is dat er in België wel een sentiment is rond de Tweede Wereldoorlog, maar dat is in Nederland veel groter. Ik herinner me dat toen er voor het eerst Hitler mopjes gemaakt werden ik dacht: "Oh ja, fuck, dat kan hier natuurlijk wel." Terwijl de Nederlandse reflex anders is.'

'Dit is mijn platform, ik kan zeggen wat ik wil'

'Ook in het hele woke-gebeuren, kies je zelf wat je doet, wat de consequenties zijn, en hoe je daarop reageert. Ik denk dat het onze intentie altijd is om de mensen te doen lachen, zonder dat we een politiek standpunt innemen.'

Heb je het gevoel dat je jezelf moet censureren, omwille van die mogelijke backlash?

'Nee, maar als je televisie maakt, weet je gewoon dat zaken uit hun context worden gehaald en verspreid worden op een manier die jij niet kiest. Je moet nadenken over de consequenties daarvan. Als ik de mensen die zondag waren gaan protesteren (*in de protestmars tegen de coronamaatregelen, red.*) gek en krankzinnig noem, en dat wordt uit zijn context gehaald, zal dat rondgaan op die fora. Dat weet je. Maar daar censureer ik mezelf niet in, want dit is mijn mijn platform. Ik kan zeggen wat ik wil.'

'Het programma kwam tijdens corona een beetje los te staan van de actualiteit'

Is het niet gevaarlijk dat we steeds meer naar die korte fragmenten gaan die uit de context worden gehaald?

'Ja, maar vaak zijn het maar stormpjes van een dag of drie en dan is het weer voorbij. Soms blijft het wat langer spelen, en dan weet ik: "Ik ga vandaag mailtjes beantwoorden."'

Heb je het gevoel dat je daar zelf ook verantwoording voor moet afleggen?

'Ik heb dat zelf een paar keer moeten doen, maar ik vind dat helemaal niet erg. Dat hoort er ook een beetje bij. Het betekent ook dat er naar je geluisterd wordt en dat het opgepikt wordt. Bij ons programma ben je altijd weer bezig met de dag daarna, dus je kan ook maar heel even terugkijken. Je praat de volgende dag nog even na, maar ondertussen moet je ook weer wat nieuws gaan bedenken.'

Was het afgelopen anderhalf jaar moeilijker om die energie op te brengen? De volgende dag was het alweer corona, de dag erna ook.

'Ja, maar er ontstond ook een soort poëzie. Een manier om dat vanuit allerlei kanten te belichten. Het programma kwam een beetje los te staan van de actualiteit. Het was ook voor iedereen hetzelfde. Humor heeft altijd het meeste succes als iedereen dezelfde informatie heeft. Een grap werkt pas als iedereen hetzelfde weet en denkt over een onderwerp. Dat was in coronatijden helemaal zo.'

'Ik had heel veel van Rudi Vranckx verwacht, maar dat viel tegen omdat hij heel hard op de rem ging staan'

Zag je het dan als een bevrijding om los te komen van die actualiteit of eerder als een extra drempel?

'Ik ben heel blij dat we in corona zijn afgestapt van het feit dat je gewoon de random actualiteit met een random gast bespreekt. Ik vond het heel prettig dat Hendrik Vos nu komt en dat je echt over een bepaald onderwerp met hem over kan praten waar hij ook veel over weet. Daar krijg je de beste gesprekken door.'

'Die verandering is er echt door corona gekomen. Voor het eerst hebben we toen experts over een bepaald onderwerp laten praten. Dat is voor mij wel een bevrijding geweest. Ik vind dat interwieren heel leuk om te doen en heel belangrijk.'

Bent je niet bang dat mensen gaan klagen over die serieuze gesprekken omdat ze grappjes willen zien?

'Nee, daar heb ik totaal geen moeite mee. Als het te lang duurt, knippen we het er gewoon uit. Je weet ook wanneer je kijkt dat er een grappig filmpje zit aan te komen. Alleen is het nu zo dat je ook iets meekrijgt of een interessante mening hoort van iemand die je nog niet zo vaak op televisie hebt gezien. Dat is voor mij wel *De Ideale Wereld*.'

Zijn er gasten waarmee je het een hel vond om de avond mee door te brengen?

'Nee, ik heb nooit een hel meegemaakt. Ik had veel van Rudi Vranckx verwacht, maar dat viel wat tegen omdat hij heel hard op de rem ging

NAVRAAG

staan. Terwijl het mij net iemand lijkt die dat niet doet. Voor de rest heb ik eigenlijk alleen maar leuke avonden gehad.'

Zoek je bij die selectie van de gast dan altijd een bepaald type persoon, of weet je nooit hoe het zal lopen?

'Kijk, ik vind iemand als Hendrik heel prettig omdat dat iemand is waartegen je op voorhand kan zeggen "Kom even met een concreet voorbeeld of verhaal" en dan doet hij dat en hij vertelt het ook op een leuke manier. Dat is echt ideaal. In tegenstelling tot de Amerikaanse talkshows is hier bijna niets gescript. Iemand doet zijn best om een leuk verhaal te vertellen en meer heb je op dat tijdstip van de avond ook niet nodig.'

'Jan Jambon is voor ons echt a gift that keeps on giving'

Wat zou er volgens u moeten gebeuren om een stap dichter richting een ideale wereld te zetten?

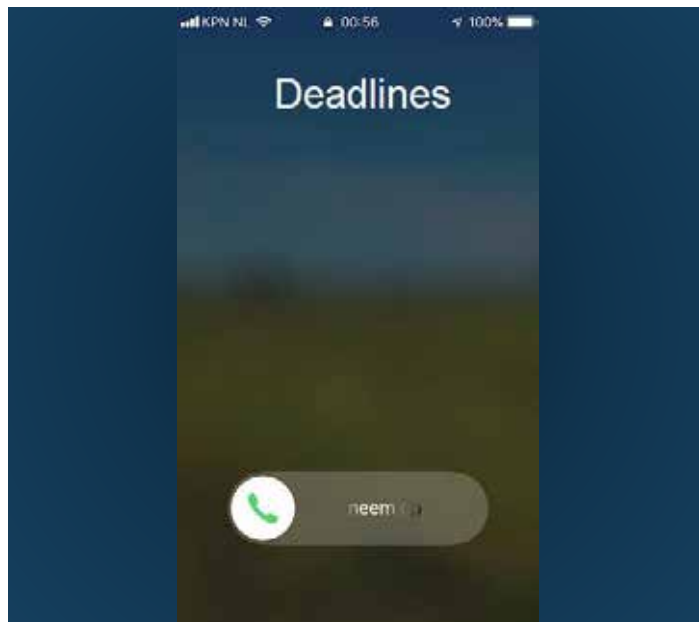
'Dat is ingewikkeld. Je zou kunnen zeggen dat Jan Jambon iets anders moet gaan doen, maar Jan Jambon is voor ons echt *a gift that keeps on giving*, dus wat dat betreft mag die ook gerust blijven waar die nu zit. Nog meer Jan Jambon!'

Ontdek je sinterklaascadeau, kijk in je examenrooster

Studentenblad Veto plaatst voor de tweede keer een lul op de cover

Onbekend nummer valt al dagen tal van studenten lastig

Nieuwe videogame simuleert verloningsbeleid aan de KU Leuven

Nieuwe woordvoerder overlegcomité leidt de persconferentie: 'Deze nieuwe maatregelen gelden voor maar drie weken'

Na drama bij PostNL: politie valt binnen bij pakjesbezorger S. Interklaas

Depot S. Interklaas tot nader orde gesloten < nieuws

Politie en gerecht vallen binnen bij pakjesbezorger S. Interklaas wegens mensonterende arbeidsomstandigheden. Inbreuken op de arbeidswetgeving zouden zijn vastgesteld.

door Ini Stomboj

Het wemelde van de politieagenten in en rond het distributiecentrum van S. Interklaas vandaag. De politie viel er vanmorgen binnen, gevolgd door de arbeidsinspectie. De reikwijdte van de operatie valt nog niet te overzien.

'De zak van S. Interklaas? Eerder in de zak gezet door S. Interklaas'

anonieme medewerker S. Interklaas

Er werden al langer vragen gesteld bij de activiteiten van S. Interklaas. Maar nu zouden er dus ook strafbare feiten gepleegd zijn. Een werknemer getuigt anoniem: 'Dat waren verschrikkelijke werkomstandigheden. Soms moesten wij miljoenen pakjes leveren op slechts een paar uur tijd, allemaal nachtwerk.'

De CEO van S. Interklaas, N. Van Myra, reageert intussen geschokt aan de pers: 'Ik denk niet dat het juist is om de zwartepiet nu volledig naar mij door te schuiven.'

Mensonterende werkomstandigheden

Andere werknemers delen in de ontevredenheid: 'Wij waren serieus onderbetaald. Ons loon bestond uit een mandarijntje en een chocoladen ventje. Daar onderhoud je geen gezin mee.'

S. Interklaas wordt al langer met scheve ogen aangekeken: de hoofdzetel is gevestigd in belastingparadijs Spanje. Dat terwijl haar diensten vooral in de lage landen worden geleverd.

Ook op vlak van ecologie is S. Interklaas niet heilig. 'Een stoomboot gebruiken om van Spanje naar België te komen? Dat is toch niet meer van deze tijd', reageert Vlaams minister voor milieu Zuhair Demir (N-VA).

'Wanneer de werknemer onze afbeelding gebruikt in reclameboodschappen krijgen wij geen enkel percentage op de opbrengsten,' aldus een misnoegde werknemer. Hij besluit: 'De zak van S. Interklaas? Eerder in de zak gezet door S. Interklaas.'

Sels neemt eigen OnlyFans: 'Kijk voor maar 5€ mee hoe ik honderden werknemers naai'

Overlegcomité schort Twitteraccount Rik Van de Walle op

'Een maatregel voor de volksgezondheid'

KU LEUVEN

Op zoek naar een origineel kerstcadeau?

**Ontdek ons
aanbod in de
KU Leuven-Shop**

Naamsestraat 22
3000 Leuven

www.kuleuven.be/shop